

RAPORT
Zespołu Oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 25 – 26 marca 2011 roku
na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa
Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
dotyczący oceny jakości kształcenia na kierunku „politologia” na
poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych
studiów magisterskich oraz w Zamiejscowych Ośrodkach
Dydaktycznych Wydziału w Kościanie, Gnieźnie, Ostrowie
Wielkopolskim oraz Pile na poziomie studiów pierwszego stopnia.

Informacje wstępne.

1. Skład Zespołu Oceniającego.

Wizytację przeprowadził Zespół Oceniający w składzie: dr hab. Tadeusz Bodio (przewodniczący, członek PKA), prof. dr hab. Arkadiusz Żukowski (ekspert PKA), prof. dr hab. Barbara Krauz-Mozer (ekspert PKA), mgr Hanna Chrobak-Marszał (ekspert ds. formalno – prawnych PKA), Agata Kroczyńska (przedstawicielka PSRP, ekspert PKA).

2. Krótką informacją o procesie przygotowania do wizytacji i jej przebiegu.

Państwowa Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku. Uczelnia otrzymała na tym kierunku ocenę pozytywną na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz na studiach jednolitych magisterskich w jednostce macierzystej w Poznaniu – wówczas Wydziale Nauk Społecznych (Uchwałą Nr 446/2005 Prezydium PKA z dnia 8 września 2005 r.), na studiach pierwszego stopnia w zamiejscowych ośrodkach dydaktycznych w Wągrowcu, Pleszewie, Ostrowie Wielkopolskim, Kościanie i Gnieźnie (Uchwałą Nr 597/2006 Prezydium PKA z dnia 7 września 2006 r.), na studiach pierwszego i drugiego stopnia w Collegium Polonicum w Słubicach (Uchwałą Nr 597/2006 Prezydium PKA z dnia 7 września 2006 r.), na studiach pierwszego stopnia w zamiejscowych ośrodkach dydaktycznych w Ostrowie Wielkopolskim, Kościanie i Gnieźnie (Uchwałą Nr 591/2009 Prezydium PKA z dnia 2 lipca 2009 r.) oraz na studiach pierwszego i drugiego stopnia prowadzonym w Collegium Polonicum w Słubicach (Uchwałą Nr 591/2009 Prezydium PKA z dnia 2 lipca 2009 r.).

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Władze Uczelni stworzyły bardzo dobre warunki do pracy zespołu

wizytującego. Raport samooceny Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa został sporządzony wzorowo.

Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię Raportu Samooceny, przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji dotyczącej: organizacji Uczelni, spraw kadrowych oraz toku studiów, a także rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, jego pracownikami i studentami ocenianego kierunku oraz przeprowadzonych hospitacji zajęć dydaktycznych.

Załącznik Nr 1 - Podstawa prawna wizytacji.

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy.

1. Ocena misji i strategii uczelni, pozycji uczelni w środowisku oraz jej roli i miejsca na rynku edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia jakości kształcenia i ocenianego kierunku studiów.

Misję Uniwersytetu im Adama Mickiewicza wyrażają cztery – zborne i komponujące się w logiczną całość - hasła:

- Patrząc w przyszłość nie zapominamy o tradycji;
- Jesteśmy częścią Wielkopolski, Polski i Europy;
- Tworzymy elity życia społecznego i gospodarczego;
- Naszym obowiązkiem jest kształtowanie dziedzictwa kulturowego.

Hasła te rozwinięte w Raporcie samooceny Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa stanowią uwspółcześnioną wersję idei, która przyświecała założycielom Uczelni i wyrażała przekonanie, że wolnym może być tylko naród światły. Zgodnie z nią, Uniwersytet im. A. Mickiewicza upatruje swojej misji w prowadzeniu badań naukowych w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych, humanistycznych i społecznych, stowarzyszonych z równoczesnym przygotowywaniem adeptów nauki i kształceniem studentów. W związku z tym, zabiega o rozwój swego najwyższego dobra – kapitału intelektualnego, tkwiącego w pracownikach naukowych i wszystkich pozostałych, tworzących wspólnotę uniwersytecką. Z kolei odpowiadając na wyzwanie edukacyjne współczesnego społeczeństwa Uczelnia podejmuje starania, w których wyniku zakresy programów badań naukowych są – w sposób ciągły - poszerzane i aktualizowane, zaś treści programów studiów w coraz wyższym stopniu uwzględniają wymóg

interdyscyplinarności i umiędzynarodowienia. Zostały również opracowane i wdrożone różnorodne formy i tryby studiowania, co daje studentom możliwość kształtowania indywidualnego toku studiów i sprostania w ten sposób jeszcze innym obowiązkom, które na nich spoczywają.

Tak rozumiana misja – pomnażania wiedzy naukowej i powszechnego dostępu do niej - umożliwia Uniwersytetowi prowadzenie działalności zarówno na poziomie lokalnym jak i globalnym.

Na poziomie lokalnym działalność Uniwersytetu jest jednym z najważniejszych czynników rozwoju Poznania i Wielkopolski, a w konsekwencji również całego kraju. Podejmowane w nim inicjatywy naukowe, dydaktyczne i kulturalne odpowiadają na potrzeby miasta i regionu; budują i pogłębiają związki z różnymi środowiskami, dla których Uczelnia tworzy elity życia społecznego i gospodarczego oraz wspiera i uczestniczy w systemie edukacji ustawicznej, która m. in. propaguje idee odpowiedzialności za losy społeczeństwa i Państwa. Kształci również kadrę naukową, dobrze przygotowaną do prowadzenia skomplikowanej działalności badawczej, zapewniającej postęp nauki. Wysoki poziom jakości badań oraz jakości kształcenia potwierdzają krajowe oraz międzynarodowe systemy oceny.

Poza granicami kraju Uniwersytet szczyci się mianem uczelni europejskiej, której działalność zgodna jest z zasadami zawartymi w Karcie Uniwersytetów Europejskich; upowszechnia idee poroeuropejskie, aktywnie uczestniczy w naukowym środowisku międzynarodowym, realizując wspólne programy badawcze i edukacyjne. Podejmuje także działania, których celem jest upowszechnianie wartości stanowiących fundament dla wspólnoty dziedzictwa duchowego i kulturowego Europy, wraz z wpisaną w nie tradycją rodzimą. Obok rozbudowy i umacniania różnych form współpracy z krajami Unii Europejskiej, Uczelnia podejmuje również udane inicjatywy owocujące współpracą z państwami Europy Wschodniej.

Przedstawione plany rozwoju Uniwersytetu im. A. Mickiewicza, w związku z obchodami - w roku 2019 – 100-lecia Uczelni, zawierają rozwiniętą i pogłębianą ideę misji, dostosowaną do wyzwań, przed jakimi stanie w najbliższym czasie poznańskie środowisko akademickie. Zgodnie z tą wizją, Uczelnia rozszerzy kontakty i rozbuduje formy współpracy z najwybitniejszymi i największymi ośrodkami akademickimi na świecie, tak aby stać się jednym z wiodących uniwersytetów w Europie, obecnym w światowych rankingach, o wysokim poziomie kształcenia i innowacyjności badań,

przyjaznych studentowi, znakomicie zarządzanym, słynącym z tolerancji i różnorodności.

Zarówno koncepcję misji jak i wizję jej realizacji w przyszłości, uzupełniają starannie przemyślane i opisane cztery cele strategiczne, wyznaczające kierunki podejmowanych działań i zabezpieczające posłannictwo Uczelni.

Pierwszy z nich to badania naukowe na światowym poziomie; gwarantując wolność badań i równe traktowanie wszystkich dyscyplin naukowych, Uczelnia będzie wspierać najbardziej efektywne zespoły badawcze oraz te, które w swoich działaniach będą się opierać na innowacyjności projektów badawczych, poszukiwać zadań interdyscyplinarnych oraz integrować wokół prowadzonych badań pracowników z różnych jednostek organizacyjnych, w tym także zagranicznych.

Drugi cel strategiczny to najwyższa jakość kształcenia; jednym z warunków jego osiągnięcia jest podejmowanie starań o pozyskanie jak najlepszych studentów. Oznacza to konieczność stałego uatrakcyjniania i unowocześniania zajęć dydaktycznych oraz ciągłej modyfikacji oferty dydaktycznej. Wspierania inicjatyw mających na celu powoływanie do życia kierunków unikatowych oraz przedsięwzięć zmierzających do integracji - na płaszczyźnie kształcenia - wydziałów i różnych uczelni poprzez tworzenie studiów międzykierunkowych i makrokierunków. Przy założeniu powszechnej dostępności młodzieży do kształcenia uniwersyteckiego, wskazuje się również potrzebę sukcesywnego podnoszenia progów dostępu do UAM. Pierwszy stopień studiów ma być łatwo osiągalny dla każdego, kto chce studiować, natomiast drugi i trzeci stopień powinien podnosić wymagania stawiane kandydatom na studia.

Kolejny, trzeci cel strategiczny wskazuje na potrzebę budowania Uniwersytetu otwartego na otoczenie, postrzegane jako źródło szans oraz nowych możliwości. Taka idea zobowiązuje do konsekwentnego podkreślania związków między badaniami i wiedzą naukową a jej praktycznymi zastosowaniami oraz do ciągłego poszukiwania co raz to nowych partnerów Uniwersytetu. Oznacza również gotowość współpracy z innymi uczelniami i upatrywanie w niej nowych możliwości rozwojowych.

Czwartym celem strategicznym UAM jest stworzenie Uczelni profesjonalnie zarządzanej. Realizacja tego celu jest równoznaczna ze zmianami organizacyjnymi; ich zakres i kierunek zależą od tego jak zostaną rozstrzygnięte najważniejsze dylematy – już sformułowane i podane do dyskusji w środowisku akademickim - związane z przyszłym sposobem zarządzania uniwersytetem.

Misja, orientująca działalność Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa – w ramach którego kształcą się politologów – stanowi integralną część przesłania, w imię którego podejmuje działalność UAM (patrz: Załącznik do uchwały 31/2010/2011, Strategia Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa na lata 2010-2020).

Misja oraz przyszłościowa wizja studiów na kierunku „politologia” są wyraźnie ukierunkowane na tworzenie i pogłębianie wiedzy poprzez prowadzenie badań naukowych odpowiadającym najwyższym standardom; na działalność dydaktyczną owocującą kształceniem kadr przygotowanych do sprostania wyzwaniom przyszłego rynku pracy oraz na nawiązywanie współpracy z otoczeniem, co stymuluje podwyższanie poziomu kultury politycznej, wspiera rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz wpływa na kształtowanie postaw otwartości i odpowiedzialności za dobro ogółu.

W regionie, służą temu przesłaniu zamiejscowe ośrodki dydaktyczne Wydziału, takie jak kolegia w Słubicach i Gnieźnie oraz zamiejscowe jednostki w Kościanie i Ostrowie Wielkopolskim, w których prowadzone są studia politologiczne pierwszego stopnia (Gniezno, Kościan, Ostrów Wlkp.) oraz pierwszego i drugiego stopnia (Słubice).

Warto podkreślić głęboko przemyślane i starannie przygotowane plany osiągania poszczególnych celów strategicznych (patrz: Karty strategiczne); uwzględniające strategię działania, personalną odpowiedzialność, termin osiągnięcia założonego celu, wskaźnik realizacji celu oraz potencjalne źródło finansowania.

Rangę poznańskiego ośrodka politologicznego potwierdza również to, że Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, na wniosek Komisji Badań na Rzecz Rozwoju Nauki, w oparciu o ocenę jednostek naukowych w Polsce już 12 marca 2009 r. zatwierdził najwyższą, pierwszą kategorię (kopia postanowienia MNiSW w tej sprawie stanowi załącznik nr 11) dla Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM. Natomiast Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów przyznała Radzie Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa prawo nadawania stopnia naukowego doktora (29 września 2008 r.) i doktora habilitowanego (29 marca 2009 r.) w dziedzinie nauk humanistycznych w zakresie dyscypliny nauki o polityce (decyzje Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów w tej sprawie stanowią załącznik nr 12).

W opisie swojej misji UAM, a wraz z nim Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa wpisują się do najlepszych międzynarodowych, krajowych i regionalnych tradycji naukowo-badawczych, szczególną uwagę zwracając na

pomnażanie wiedzy i jej upowszechnianie. Wyraźnie podkreślają potrzebę systematycznego doskonalenia standardów metodologicznych prowadzonych badań oraz podnoszenia poziomu jakości kształcenia studentów – na miarę wyzwań cywilizacyjnych, a także potrzeb unijnego i krajowego rynku pracy.

UAM jest swoistym centrum naukowo-kulturalnym regionu, uczestniczy aktywnie z życiu publicznym, inicjuje wiele przedsięwzięć wnoszących nowe wartości w życie lokalnej i regionalnej społeczności. Dużą uwagę przywiązuje do współpracy międzynarodowej, uczestnicząc m.in. realizacji szeregu programów unijnych.

Wskazane okoliczności potwierdzają, że misja UAM, w ramach istniejących zasobów materialnych i intelektualnych, jest realizowana z rozmachem i skutecznie; dotyczy to zarówno jej wymiaru międzynarodowego, krajowego jak i regionalnego.

Konkluzja. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu właściwie postrzega swoją misję jako ważnego ośrodka naukowego oraz prestiżowego podmiotu w systemie edukacji, cieszącego się uznaniem przekraczającym granice kraju; ma także, starannie przemyślaną i opracowaną w szczegółach, jasną i realną strategię rozwoju, w której ważne miejsce zajmuje oceniana jednostka i kierunek studiów.

2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, zwanej dalej jednostką, określonych przepisami wewnętrznymi uczelni i podejmowanych działań z obowiązującymi powszechnie przepisami prawa.

Zgodnie z postanowieniami Statutu Uczelni (§ 44 ust. 1) Senat jako najwyższy organ uchwałodawczy Uczelni oraz Rektor (§ 58 ust. 1) kierujący działalnością Uniwersytetu wypełniają swoje obowiązki statutowe.

Senat wypełnił swoje obowiązki wynikające z art. 169 ust. 2 wyżej wymienionej ustawy i podjął w ustawowym terminie, tj. w dniu 25 maja 2009 r. Uchwałę nr 69/2009 w sprawie warunków i trybów rekrutacji na I rok studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych w roku akademickim 2010/2011. Na rok akademicki 2011/2012 podjęto odpowiednio Uchwałę nr 160/2010 w dniu 31 maja 2010 r. W Uchwale tej określono szczegółowe zasady przyjęć na studia, łącznie z zasadami przyjęć na studia obcokrajowców. Uchwały umieszczane są w informatorze dla kandydatów na studia wyższe oraz na stronach internetowych - zgodnie z przepisami ustawy - nie później niż do dnia 31 maja roku poprzedzającego rok akademicki, którego uchwała dotyczy i przekazywane są ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego.

Senat wypełnił również swoje obowiązki określone w art. 130 ust. 2 wyżej wymienionej ustawy i podjął w dniu 31 maja 2010 r. Uchwałę nr 164/2009/2010 w sprawie pensum dydaktycznego w roku akademickim 2010/2011 oraz Uchwałę nr 165/2009/2010 w sprawie rodzajów zajęć dydaktycznych, liczebności grup studenckich, zasad przydzielania pensum dydaktycznego i rozliczania godzin ponadwymiarowych na studiach wyższych i studiach doktoranckich. Wymiar pensum dydaktycznego został określony w sposób **zgodny** z art. 130 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.). Wskazane byłoby uzupełnienie tej uchwały o pensum dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach profesora zwyczajnego i profesora nadzwyczajnego, bowiem na takich stanowiskach są aktualnie zatrudnieni nauczyciele akademicy, a także stanowiska te zostały określone zarówno w ustawie jak i w Statucie Uczelni.

Senat wypełnił obowiązki wynikające z art. 62 ust. 1 pkt. 5 ustawy i zatwierdził w dniu 26 kwietnia 2010 r. sprawozdanie roczne Rektora z działalności Uniwersytetu.

Senat wypełnił także obowiązki wynikające z zapisu § 177 ust. 1 i 3 Statutu Uczelni, powołując Komisję Dyscyplinarną do spraw studentów – Uchwałą nr 35 z dnia 17 grudnia 2008r. w sprawie wyboru członków Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów I Instancji na kadencję 2008 – 2012 wybraną w dniu 24 listopada 2008 r.

Rada Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa wypełniła obowiązki wynikające z art. 68 ust. 1 pkt. 2 ustawy oraz § 11 ust. 1 Regulaminu Studiów i zatwierdziła plany studiów i programy nauczania dla prowadzonych na tym wydziale kierunków studiów (w tym dla ocenianego kierunku „*politologia*”).

Rektor Uczelni oraz Dziekan zostali powołani do pełnienia swoich funkcji zgodnie z zapisami statutowymi, spełnione zostały również warunki określone w art. 72 ust. 2 oraz 76 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, zgodnie z którymi organy te zatrudnione są w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Podczas analizy dokumentacji stwierdzono, iż sprawy, którymi zajmowali się Rektor i Dziekan odpowiadały ich statutowym kompetencjom.

Rektor wypełnił m. in. obowiązek wynikający z przepisów art. 35 ust 1. ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i przekazał w terminie, tj. w dniu 5 lipca 2010 r. Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego sprawozdanie roczne z działalności Uniwersytetu.

Rektor powołał również Uczelnianą Komisję Rekrutacyjną ds. studenckich na rok akademicki 2010/2010 – zgodnie z zapisami art. 169 ust. 8 ustawy oraz § 153 ust. 4 Statutu Uczelni.

Analiza dokumentacji wykazała, iż zakres wydawanych przez Rektora zarządzeń jest zgodny z jej ustawowymi oraz statutowymi kompetencjami.

Dokumentacja w Uczelni prowadzona jest prawidłowo.

Załącznik Nr 2 - Uwagi szczegółowe do oceny zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów określonych przepisami wewnętrznymi uczelni i podejmowanych działań z obowiązującymi powszechnie przepisami prawa.

1. Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych i dydaktycznych.

Prowadzący studia politologiczne Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa na Wydziale Nauk Społecznych, z dniem 1 września 2008 r. został przekształcony uchwałą Senatu Uczelni w Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa. W skład struktury organizacyjnej Wydziału wchodzi dziekanat, biblioteka oraz zakłady i pracownie. Są to:

- Zakład Badań Niemcoznawczych;
- Zakład Dziennikarstwa;
- Zakład Gospodarki Międzynarodowej;
- Zakład Kultury Politycznej;
- Zakład Metodologii Nauk Politycznych;
- Zakład Najnowszej Historii Politycznej;
- Zakład Polityki Społecznej i Ekonomicznej ;
- Zakład Stosunków Międzynarodowych;
- Zakład Studiów Strategicznych;
- Zakład Systemów Politycznych;
- Zakład Systemów Prasowych i Prawa Prasowego;
- Zakład Teorii Polityki;
- Pracownia Analiz Prasowych;
- Pracownia Badań nad Integracją Europejską;
- Pracownia Badań Władzy lokalnej i Samorządu;
- Pracownia Marketingu Politycznego;
- Pracownia Praktyki Dziennikarskiej;
- Pracownia Psychologii Polityki i Psychologii Kulturowej.

Jednostki naukowo – dydaktyczne, z których skonstruowany jest Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa zapewniają realizację struktury kwalifikacyjnej absolwenta, odnoszącej się do celów kształcenia oraz kompetencji ogólnych. Jest ona

zgodna z sylwetką absolwenta, opisaną w misji Uczelni i Wydziału, ze szczególnym uwzględnieniem poziomów kształcenia oraz specjalności prowadzonych w ramach ocenianego kierunku. Wszakże wydaje się, że konstrukcja Wydziału była by jeszcze bardziej wyrazista i oddawała pełne możliwości intelektualne i dydaktyczne pracowników naukowych, gdyby wzbogacono ją o Zakład Historii Myśli Politycznej.

Konkluzja. Strukturę organizacyjną Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM w Poznaniu, z punktu widzenia jego zadań naukowych i dydaktycznych należy uznać za prawidłową i w pełni gwarantującą realizację celów naukowo-badawczych, jak i założonego modelu struktury kwalifikacji absolwenta. Kompozycja organizacyjna ocenianej jednostki wskazuje również na zdolność do urzeczywistniania założonej misji i strategii działania Uczelni.

2. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

Tabela nr 1.

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich	
	uczelni	jednostki	uczelni	jednostki
Studia stacjonarne	29231	1997	1084	25
Studia niestacjonarne	15649	2483	288	28
Razem	44880	4480	1372	53

Uczelnia spełnia wymagania określone dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, bowiem liczba studentów studiujących na studiach stacjonarnych (65,1%) nie jest mniejsza od liczby studentów studiujących na studiach niestacjonarnych.

Studenci Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa stanowią 10% ogółu studentów Uczelni. Na studiach stacjonarnych aktualnie studiuje 44,6% ogółu studentów Wydziału, co jest aktualnie bardzo pozytywnym zjawiskiem. Na studiach doktoranckich na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa naukę podjęły 53 osoby, co stanowi 3,9% ogółu wszystkich uczestników tych studiów w Uczelni.

3. Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji, a także posiadanych uprawnieniach do nadawania stopni naukowych i prowadzonych studiach doktoranckich.

Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa prowadzi kształcenia na następujących kierunkach studiów:

- „politologia” - stacjonarne i niestacjonarne, pięcioletnie studia magisterskie;
- „politologia” - stacjonarne i niestacjonarne studia pierwszego stopnia w Poznaniu oraz w ośrodkach zamiejscowych UAM (Kościan, Ostrów Wlkp., Piła i Gniezno);
- „politologia” - stacjonarne i niestacjonarne studia drugiego stopnia w Poznaniu;
- „politologia” - stacjonarne i niestacjonarne studia pierwszego i drugiego stopnia w Collegium Polonicum w Słubicach;
- „stosunki międzynarodowe” - stacjonarne i niestacjonarne studia pierwszego stopnia;
- „stosunki międzynarodowe” - stacjonarne i niestacjonarne studia drugiego stopnia;
- „dziennikarstwo i komunikacja społeczna” - stacjonarne i niestacjonarne studia pierwszego stopnia w Poznaniu oraz w ośrodku zamiejscowym w Pile;
- studia podyplomowe;
- stacjonarne i niestacjonarne studia III stopnia (doktoranckie) dla najlepszych absolwentów z predyspozycjami do pracy naukowej.

Państwowa Komisja Akredytacyjna pozytywnie oceniła jakość kształcenia na następujących kierunkach studiów:

- na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz na studiach jednolitych magisterskich na kierunku „politologia”. Następna ocena w roku 2010/11 (Uchwała Nr 446/2005 Prezydium PKA z dnia 8 września 2005 r.);
- na studiach pierwszego stopnia na kierunku „politologia” prowadzonym w zamiejscowych ośrodkach dydaktycznych w Wągrowcu, Pleszewie, Ostrowie Wielkopolskim, Kościanie i Gnieźnie. Następna ocena w roku 2008/2009 (Uchwała Nr 597/2006 Prezydium PKA z dnia 7 września 2006 r.);
- na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku „politologia” prowadzonym w Collegium Polonicum w Słubicach. Następna ocena w roku 2008/2009 (Uchwała Nr 597/2006 Prezydium PKA z dnia 7 września 2006 r.);
- na studiach pierwszego stopnia na kierunku „politologia” prowadzonym w zamiejscowych ośrodkach dydaktycznych w Ostrowie Wielkopolskim, Kościanie i Gnieźnie. Następna ocena w roku 2010/2011 (Uchwała Nr 591/2009 Prezydium PKA z dnia 2 lipca 2009 r.);

- na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku „politologia” prowadzonym w Collegium Polonicum w Słubicach. Następna ocena w roku 2014/2015 (Uchwała Nr 591/2009 Prezydium PKA z dnia 2 lipca 2009 r.);

Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora nauk humanistycznych w zakresie nauki o polityce oraz doktora habilitowanego nauk humanistycznych w dyscyplinie nauki o polityce.

4. Liczba studentów ocenianego kierunku studiów.

Tabela nr 2.

Poziom studiów	Rok Studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
I stopnia	I	186	93	279
	Poznań	140	53	194
	ZOD:			
	Kościan	19		19
	Gniezno	14		14
	Ostrów			
	Wkp.	13	40	53
	II	204	170	374
	Poznań	127	75	202
	ZOD:			
	Kościan	15	30	45
	Gniezno	23	24	47
II stopnia	Ostrów			
	Wkp.	17	41	58
	Piła	22		22
	III	144	172	316
	Poznań	104	67	171
	ZOD:			
	Kościan	14	24	38
	Gniezno	12	17	29
	Ostrów			
	Wkp.	14	64	78
	I	132	383	515
	II	133	387	520
jednolite studia magisterskie	I			
	II			
	III			
	IV			
	V	88	92	180
Razem	Poznań	724	1057	2184
	ZOD:			
	Kościan	48	54	102

	Gniezno	49	41	90
	Ostrów			
	Wkp.	44	145	189
	Piła	22		22

Studenci ocenianego kierunku stanowią 48,8 ogólnej liczby studentów Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, zaś 4,9% ogólnej liczby studentów Uczelni. Kierunek ten należy do kierunków wiodących na tym Wydziale.

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza dysponuje ambitną i starannie przemyślaną misją oraz realną strategią rozwoju. W misji i strategii rozwoju Uczelni ważne miejsce zajmuje Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa. Organy Uniwersytetu działają zgodnie ze swoimi kompetencjami ustawowymi. Oceniana jednostka ze względu na liczbę kształconych studentów należy do silnych Wydziałów Uczelni, a oceniany kierunek należy do wiodących na Wydziale. Struktura organizacyjna jednostki jest prawidłowa z punktu widzenia zadań naukowo-dydaktycznych.

Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja.

1. Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta.

1.1. Ocena zgodności określonej przez uczelnię sylwetki absolwenta z uregulowaniami zawartymi w standardzie oraz struktury kwalifikacji absolwenta z przyjętymi w ramach Procesu Bolońskiego tzw. deskryptorami efektów kształcenia, tj. czy zakładane cele kształcenia oraz kompetencje ogólne i specyficzne, które uzyskają absolwenci odnoszą się do wiedzy, umiejętności i postaw, w tym umiejętności stosowania w praktyce zdobytej wiedzy, dokonywania ocen i formułowania sądów, komunikowania się z otoczeniem, kontynuacji kształcenia przez całe życie, a także czy przewidziano udział pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia oraz uwzględniono potrzebę dostosowania kwalifikacji absolwenta do oczekiwań rynku pracy.

Sylwetka absolwenta „politologii” została opracowana zgodnie z obowiązującymi standardami, w tym Procesu Bolońskiego. Występuje ścisła korelacja między celami edukacyjnymi a treściami kształcenia w zależności do kierunku, poziomu i przedmiotów. Porównanie programu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych oraz treści programowych zawartych w sylabusach ze standardami kształcenia dla kierunku „politologia” potwierdza, iż nie ma w tym względzie rozbieżności. Konstrukcja kwalifikacji absolwenta jest jednolita dla kierunku studiów prowadzonego w siedzibie Uczelni jak i w ZOD-ach.

Sformułowane w sylwetce absolwenta cele kształcenia są prawidłowe. Konstrukcja tej sylwetki uwzględnia wiedzę, kompetencje i umiejętności, jakimi powinien legitymować się absolwent kierunku „politologia”. Bardzo szczegółowo określono zakres wiedzy

ogólnej i szczegółowej absolwenta ze zróżnicowaniem poziomu studiów. Równie szczegółowo określono zakres jego umiejętności. Na podkreślenie zasługuje, m.in. uwzględnienie umiejętności rozumienia i analizowania kulturowego dorobku człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem kultury politycznej oraz podkreślenie umiejętności korzystania ze zdobytej wiedzy w pracy zawodowej i życiu, z zachowaniem zasad etycznych.

Na I stopniu studiów realizowane są trzy profile sylwetki absolwenta o specjalnościach: „marketing polityczny”, „administracja samorządowa”, „administracja europejska”. Absolwent każdej ze specjalności, oprócz ogólnej wiedzy politologicznej uzyskuje wiedzę specjalistyczną, precyzyjnie określoną. Poza tym równie precyzyjnie określono umiejętności, jakie nabywa absolwent i w jakich sektorach gospodarki może znaleźć zatrudnienie. Te same oceny dotyczą studiów II stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, gdzie realizowane są profile sylwetki absolwenta w ramach specjalności: „marketing polityczny”; „administracja samorządowa”, „administracja europejska”.

Specjalność „dziennikarstwo” została wygaszona w roku akademickim 2009/2010.

Konstrukcja kwalifikacji absolwenta „politologii” jest jednolita w siedzibie Uczelni oraz w Zamiejscowych Ośrodkach Dydaktycznych.

Absolwenci kierunku „politologia” są przygotowani do potrzeb krajowego, regionalnego i lokalnego rynku pracy, służą temu m.in. ww. specjalności. Poza tym planuje się modyfikację planów studiów i programu nauczania w związku z wprowadzeniem Krajowych Ram Kwalifikacyjnych.

Konkluzja. Sylwetka absolwenta i struktura kwalifikacji są opracowane bardzo dobrze. Sylwetka i jej profile specjalnościowe są skorelowane z programem nauczania i potencjałem kadrowo-dydaktycznym. Struktura kwalifikacji jest systematycznie doskonalona – stanowi przedmiot konsultacji z pracodawcami - Społeczną Radą Oceniającą Plany i Programy Studiów na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM w Poznaniu. Uwzględnia ona wyzwania cywilizacyjne, regionalną specyfikę oraz zmieniające się wymogi rynku pracy.

1.2. Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad rekrutacji na studia II stopnia.

Zasady i warunki rekrutacji określone są przez Senat Uczelni w drodze uchwał (nr 69/2009 z dn. 25 maja 2009 r.; nr 147/2010 z dn. 29 marca 2010 r.) oraz aktów szczegółowych (zarządzenia).

Dla studiów I stopnia postępowanie kwalifikacyjne na kierunku „politologia”, podobnie jak na innych kierunkach, prowadzone jest w dwóch trybach: tryb I - dotyczy kandydatów, którzy zdawali tzw. nową maturę lub nową maturę 2002, absolwentów szkół należących do Organizacji Matur Międzynarodowych oraz kandydatów posiadających świadectwo dojrzałości uzyskane za granicą, zaś tryb II - dotyczy kandydatów, którzy zdawali tzw. starą maturę. Kryterium kwalifikacji to konkurs świadectw maturalnych. Dla kandydatów z nową maturą w postępowaniu kwalifikacyjnym bierze się pod uwagę oceny z następujących przedmiotów: język polski, język obcy nowożytny, wiedza o społeczeństwie, historia, inny przedmiot. Za poziom rozszerzony otrzymuje się dwukrotnie więcej punktów niż za poziom podstawowy. Dla kandydatów ze starą maturą brane są pod uwagę oceny z następujących przedmiotów: język polski, język obcy nowożytny, wiedza o społeczeństwie, historia. Jeżeli kandydat zdawał więcej niż jeden z przedmiotów (np. historia, wiedza o społeczeństwie) to brany pod uwagę jest najkorzystniejszy z wyników. Poza tym określono sposób przeliczania wyników matury międzynarodowej na punkty nowej matury. Końcowy wynik kwalifikacji podawany jest w skali punktowej: 0-100.

Na studia I stopnia przyjmowani są laureaci olimpiad i konkursów, przyznaje się im maksymalną liczbę punktów przewidzianą w postępowaniu kwalifikacyjnym. Istnieją drobne rozbieżności dotyczące tego, jacy laureaci przyjmowani są na I rok studiów I stopnia na kierunku „politologia”. Według załącznika dokumentu: „Warunki i tryby rekrutacji na I rok studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych w roku akademickim 2010/2011” dotyczy to laureatów „eliminacji centralnych i laureata eliminacji okręgowych w Poznaniu Olimpiad: Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym, Wiedzy o Unii Europejskiej oraz laureat konkursu <<Indeks za talent>>”; według „Raportu samooceny” dotyczy to laureatów „eliminacji centralnych Olimpiad: Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym oraz Wiedzy o Unii Europejskiej”.

W Collegium Polonicum w Słubicach, Collegium Europaeum Gnesnense im. Jana Pawła II w Gnieźnie, Ośrodku Zamiejscowym w Ostrowie Wielkopolskim i Kościanie postępowanie kwalifikacyjne odbywa się na podstawie złożenia wymaganych dokumentów do wypełnienia limitu miejsc (te same zasady obowiązują w siedzibie Uczelni i w ośrodkach zamiejscowych w przypadku studiów niestacjonarnych).

Dla studiów stacjonarnych II stopnia o przyjęciu decyduje ranking ocen na dyplomach ukończenia studiów I stopnia („politologia” lub pokrewnego kierunku), a kandydat musi posiadać tytuł licencjata, inżyniera, magistra lub równorzędny. Natomiast dla studiów

niestacjonarnych II stopnia o przyjęcie następuje na podstawie złożenia wymaganych dokumentów do wypełnienia limitu miejsc.

Kandydaci na studia I i II stopnia wskazują specjalności, na których chcieliby studiować, przy czym dana specjalność zostaje uruchomiona, jeżeli wybierze ją co najmniej 20 osób.

Zasady rekrutacji są dostępne na stronach internetowych Uniwersytetu oraz Wydziału, funkcjonuje system internetowej rekrutacji kandydatów, a wyniki postępowania rekrutacyjnego są jawne.

Wyniki rekrutacji na kierunek „politologia” w roku akademickim 2010/2011 ilustruje poniższa tabela:

Studia/kierunek	Miejsce prowadzenia zajęć	Limit miejsc	Kandydaci	Przyjęci
3-letnie stacjonarne I stopnia POLITOLOGIA	Poznań	100	520	145
3-letnie niestacjonarne I stopnia POLITOLOGIA	Poznań	100	49	48
2-letnie stacjonarne II stopnia POLITOLOGIA	Poznań	100	188	142
2-letnie niestacjonarne II stopnia POLITOLOGIA	Poznań	220	404	388
3-letnie stacjonarne I stopnia POLITOLOGIA	Kościan	30	24	22
3-letnie stacjonarne I stopnia POLITOLOGIA	Gniezno	30	30	19
3-letnie stacjonarne I stopnia POLITOLOGIA	Ostrów Wlkp.	50	18	16
3-letnie niestacjonarne I stopnia POLITOLOGIA	Ostrów Wlkp.	80	43	41

Ustalone limity mieszczą się w pełni w zdolności obsługi dydaktycznej kadry i bazy. Należy zaobserwować tendencję, zwłaszcza w ośrodkach zamiejscowych nie wypełnienia tych limitów, co wymaga szczegółowej analizy władz Wydziału. Na studia II stopnia zgłaszają się kandydaci będący absolwentami politologii i stosunków międzynarodowych oraz nieliczni absolwenci dziennikarstwa i komunikacji społecznej, europeistyki, socjologii, filozofii, ekonomii. Absolwentów innych kierunków nie było.

Konkluzja. Zasady rekrutacji i sposób selekcji kandydatów na I jak i II stopniu w formie stacjonarnej i niestacjonarnej są zgodne ze standardami.

2. Ocena realizacji programu studiów, z punktu widzenia zgodności realizowanego programu studiów z deklarowanymi celami kształcenia, tj. czy przyjęte rozwiązania programowe umożliwiają osiągnięcie każdego z deklarowanych celów kształcenia sformułowanych w sylwetce absolwenta oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta, a także ocena spełnienia wymagań określonych w

standardach, w tym analiza porównawcza planów studiów i programów kształcenia z obowiązującymi w czasie ich realizacji standardami. Ocenie podlegają również: sekwencja przedmiotów, oferta zajęć do wyboru i stopień internacjonalizacji kształcenia.

Programy studiów dotyczą kształcenia na poziomie I i II stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich. Ogólna liczba godzin dydaktycznych realizowana na studiach stacjonarnych I stopnia w Poznaniu wynosi 2430 godz. (wymóg ministerialny nie mniej niż 2000 godzin), przy czym na przedmioty wspólne dla wszystkich specjalności zarezerwowano 1620 godzin. Na przedmioty podstawowe przeznaczono 300 godzin (wymóg ministerialny nie mniej niż 210 godzin). Dużą liczbę godzin przeznaczono także na przedmioty kierunkowe - 795 godzin (wymóg ministerialny nie mniej niż 390 godzin). Liczba godzin przeznaczona na przedmioty specjalizacyjne na poszczególnych specjalnościach jest różna. Dla specjalności „administracja samorządowa” i „administracja europejska” wynosi 390 godzin. Należy wyeliminować powtarzające się treści na specjalności „administracja samorządowa” i „administracja europejska” dla studiów I stopnia oraz II i jednolitych magisterskich. Dla specjalności „marketing polityczny” 405 godzin. W tej formie studiów 810 godzin dotyczy zajęć z przedmiotów do wyboru.

Ogólna liczba godzin dydaktycznych realizowana na studiach stacjonarnych I stopnia w ZOD-ach wynosi 2390 godzin, przy czym na przedmioty wspólne dla wszystkich specjalności zarezerwowano 2000 godzin. Liczba godzin przeznaczona na przedmioty specjalizacyjne na poszczególnych specjalnościach („administracja samorządowa” i „administracja europejska”) jest taka sama i wynosi 390 godzin. Spełniane są wymagania ministerialne dotyczące liczby godzin dla przedmiotów podstawowych i kierunkowych.

Ogólna liczba godzin dydaktycznych realizowana na studiach niestacjonarnych I stopnia w Poznaniu wynosi 1200 godzin, z czego 240 godzin kształcenia podstawowego, 480 godzin kształcenia kierunkowego, 260 godzin kształcenia specjalistycznego. Na przedmioty wspólne dla wszystkich specjalności zarezerwowano 940 godzin. Dla specjalności „administracja samorządowa” i „administracja europejska” przeznacza się 600 godzin, a na specjalność „marketing polityczny” – 610 godzin

Ogólna liczba godzin dydaktycznych realizowana na studiach niestacjonarnych I stopnia w ZOD-ach wynosi 1575 godzin, przy czym na przedmioty wspólne dla wszystkich specjalności zarezerwowano 1305 godzin.

Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia zachowano właściwe proporcje między wykładami a ćwiczeniami, seminariami i konwersatoriami (wymóg ministerialny

przynajmniej 50%), a nawet ze znaczną przewagą dla tej drugiej formy zajęć (np. na studiach niestacjonarnych I stopnia w ZOD-ach na 1575 godzin w formie ćwiczeń, seminarium i konwersatorium prowadzi się 1195 godzin).

Ogólna liczba godzin dydaktycznych realizowana na studiach stacjonarnych II stopnia przekracza wymóg ministerialny nie mniej niż 800 godzin. Na przedmioty wspólne dla wszystkich specjalności zarezerwowano 540 godzin. W ramach specjalności „administracja samorządowa” realizowanych jest 390 godzin, „marketing polityczny” - 405 godzin, „administracja europejska” - 390 godzin. Na przedmioty podstawowe przeznaczono 105 godzin, co zgodne jest z wymogiem ministerialnym nie mniej niż 105 godzin, zaś na przedmioty kierunkowe przeznaczono 435 godzin (minimum ministerialne 210 godzin).

Ogólna liczba godzin dydaktycznych realizowana na studiach niestacjonarnych II stopnia wynosi 565 godzin, przy czym na przedmioty wspólne dla wszystkich specjalności zarezerwowano 365 godzin. Liczba godzin dla czterech specjalności jest taka sama i wynosi 200 godzin. Na przedmioty podstawowe przeznaczono 105 godzin, co zgodne jest z wymogiem ministerialnym nie mniej niż 105 godzin, zaś na przedmioty kierunkowe przeznaczono 206 godzin.

Nazwy przedmiotów z grupy przedmiotów podstawowych i kierunkowych są zgodne ze standardami. Nazwy przedmiotów poszerzających wiedzę politologiczną, przedmiotów do wyboru i przedmiotów specjalnościowych nie budzą zastrzeżeń. Zarówno na studiach I i II stopnia sekwencję przedmiotów należy uznać za właściwą.

Programy nauczania uwzględniają zajęcia z zakresu ochrony własności intelektualnej. Spełniony jest ministerialny wymóg, iż przynajmniej 50% zajęć powinny stanowić seminaria, ćwiczenia lub konwersatoria. Treści programowe umożliwiają osiągnięcie deklarowanych celów kształcenia sformułowanych w sylwetce absolwenta „Politologii” w zakresie jego wiedzy i umiejętności. Plan i program studiów są opiniowane przez samorząd studentów.

Z roku na rok poszerza się ofertę kształcenia w językach obcych. W roku akademickim 2010/2011 oferta ta zawiera 11 wykładów i konwersatoriów w języku angielskim.

Docenia się włączanie praktyków z otoczenia zewnętrznego w proces dydaktyczny, którzy samodzielnie prowadzą zajęcia na specjalności lub w ramach oferty przedmiotów do wyboru. W procesie tym uczestniczą osoby z doświadczeniem ze

struktur samorządowych i sfery biznesowej - zajmujących się zawodowo marketingiem politycznym, samorządnością, środkami masowego przekazu.

W ramach wzbogacenia oferty dydaktycznej Wydział przy współpracy z firmą szkoleniową GoldenSpeech organizuje warsztatu nabywania przez studentów kompetencji interpersonalnych i autoprezentacji.

Ofertę kształcenia wzbogaca realizowany program „Pierwszy krok we własny biznes” – autorskie przedsięwzięcie Wydziału realizowane wspólnie z Inkubatorem Poznańskiego Parku Naukowo-Technicznego w Poznaniu – dofinansowane przez Unię Europejską.

Konkluzja. Plany studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunku „politologia” przygotowane zostały w oparciu o standardy ministerialne, uwzględniają specyfikę zaplecza naukowo-dydaktycznego Wydziału i rynku pracy oraz zgodne są z ogólnymi założeniami sylwetki absolwenta. Dużą uwagę przywiązuje się do prowadzenia zajęć w językach obcych. Do procesu dydaktycznego włącza się praktyków m.in. ze struktur samorządowych, biznesu i świata mediów. Docenić należy także aktywność Wydziału w zakresie wzbogacania oferty kształcenia o autorskie programy specjalistyczne realizowane przy współpracy z podmiotami zewnętrznymi. Zaleca się eliminację powtarzających się treści na specjalności „administracja samorządowa” i „administracja europejska”.

3. Ocena systemu ECTS.

Na kierunku „politologia” system punktów ECTS jest realizowany zgodnie z obowiązującymi zasadami. W każdym roku akademickim student powinien uzyskać 60 punktów ECTS, po 30 punktów w każdym semestrze. Na jednolitych studiach magisterskich pula ta wynosi 300 punktów: studia stacjonarne - 250 punktów dla przedmiotów ogólnych, podstawowych i kierunkowych, a 50 punktów dla przedmiotów specjalnościowych; studia niestacjonarne - 240 punktów dla przedmiotów ogólnych, podstawowych i kierunkowych, a 60 punktów dla przedmiotów specjalnościowych. Na studiach I stopnia pula punktów ECTS wynosi 180: studia stacjonarne w Poznaniu - 140 punktów dla przedmiotów ogólnych, podstawowych i kierunkowych, a 40 punktów dla przedmiotów specjalnościowych; studia niestacjonarne w Poznaniu oraz studia stacjonarne i niestacjonarne w ośrodkach zamiejscowych - 144 punktów dla przedmiotów ogólnych, podstawowych i kierunkowych, a 36 punktów dla przedmiotów specjalnościowych.

Właściwy jest przydział punktów poszczególnym grupom przedmiotów: kształcenia ogólnego, podstawowego, kierunkowego, poszerzającego wiedzę humanistyczną, specjalistycznego. Dla przykładu, na studiach stacjonarnych I stopnia z grupy przedmiotów podstawowych studenci mogą zdobyć 31 punktów ECTS (minimum ministerialne 26 punktów), z przedmiotów kierunkowych 83 punktów ECTS (minimum ministerialne 47 punktów), zaś przedmiotowi wychowanie fizyczne przyznano 2 punkty, czyli tyle ile stanowią wymogi ministerialne. Przedmiotom specjalizacyjnym przypisano różną liczbę punktów ECTS, co należy uznać za pozytyw.

Liczba punktów kredytowych dla poszczególnych przedmiotów zawiera się w przedziale od 1 do 10. Przydział tych punktów jest właściwy i oparty o merytoryczne kryteria. Odzwierciedla nakład pracy, jaką student musi wykonać, aby zaliczyć przedmiot w relacji do nakładu pracy, jakiego wymaga zaliczenie całego roku akademickiego, bądź semestru. Uwzględnia się w przy tym liczbę godzin zajęć z danego przedmiotu, formę zaliczenia, a także stopień trudności opanowania treści programowych. Punkty różnicuje się zależności od tego, czy wykładany przedmiot należy do grupy przedmiotów podstawowych i kierunkowych, czy ma charakter przedmiotu uzupełniającego. Wszystkie przedmioty objęte systemem punktowym kończy określona forma zaliczenia na ocenę. Jest to warunek przyznania punktów za realizowany przedmiot.

Konkluzja. System ECTS jest opracowany bardzo starannie i zgodnie ze standardami.

1.5 Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej.

Informacje dotyczące organizacji procesu dydaktycznego są ogólnodostępne. Studenci bieżące informacje mogą uzyskać z tablic informacyjnych, stron internetowych oraz w Dziekanacie. Informacje te są na bieżąco aktualizowane.

Wykładowcy udostępniają na zajęciach swoje dane kontaktowe, najczęściej adresy emaliowe. Poza tym informacje o kontakcie za pomocą poczty elektronicznej z pracownikami (każdym) znajdują się na stronie internetowej Wydziału. Ta forma komunikacji „student – nauczyciel” jest bardzo popularna. Aktualny wykaz pracowników, którzy przebywają w danej chwili na Wydziale (z informacją o sali czy pokoju) znajduje się na tablicy elektronicznej przy portierni w siedzibie Wydziału.

Każdy z pracowników dostępny jest dla studentów podczas dyżurów (dwa razy w tygodniu, w tym także pracownicy samodzielni). Z opinii studentów wynika, iż pracownicy również po zajęciach, a nie w czasie dyżurów służą swoim doświadczeniem

dydaktycznym i naukowym. Zarówno zajęcia, jak i dyżury odbywają się zgodnie z harmonogramem (zaczynają się punktualnie i nie są skracane), a zajęcia odwołane są odrabiane. Od początku br. akademickiego wprowadzono na Wydziale monitoring obecności wykładowców na zajęciach i dyżurach.

Ogólnie dostępność pracowników jest oceniana przez studentów pozytywnie. Podobne opinie dotyczą opieki promotorów nad seminarzystami, wskazując na ich wiedzę oraz zaangażowanie.

Na Wydziale wyznaczono pełnomocników Dziekana, którzy udzielają studentom pomocy przy rozwiązywaniu ich problemów. Szczególnie potrzeba takich pełnomocników dotyczy ośrodków zamiejscowych. Studenci w tych ośrodkach (wizytacje w Kościanie i Gnieźnie) podkreślali zaangażowanie i dużą pomoc, jaką otrzymują od pełnomocników w kwestiach dydaktycznych. Kontakt z Władzami Wydziału realizowany jest także poprzez starostów oraz indywidualnie (studenci z ośrodków zamiejscowych szczególnie za pomocą telefonów komórkowych oraz poczty elektronicznej).

Dużą uwagę przywiązuje się do indywidualizacji studiów. W ramach indywidualnego toku studiów najlepsi studenci za zgodą Władz Wydziału mogą realizować częściowo własny plan i program nauczania, studiować na Indywidualnych Studiach Międzywydziałowych, także w ramach Międzywydziałowych Studiów Humanistycznych. Ponadto studenci mogą realizowany program studiów indywidualizować poprzez samodzielny wybór języka obcego, przedmiotów fakultatywnych, bloku przedmiotów specjalnościowych. Studenci niezwykle pozytywnie wypowiadali się na temat możliwości doboru przedmiotów fakultatywnych, dla części z nich czynnikiem determinującym wybór Uczelni, były oferowane specjalizacje.

System opieki naukowej i dydaktycznej dopełnia znakomita baza Wydziału (m.in. własna biblioteka, czytelnia, kioski informacyjne, stanowiska komputerowe).

Konkluzja. Opieka naukowa i dydaktyczna jest sprawnie zorganizowana. Docenia się indywidualizację kształcenia studentów uwzględniając ich zainteresowania naukowe i preferencje zawodowe. System opieki i wsparcia naukowego funkcjonuje bardzo dobrze, co podkreślali studenci podczas spotkania z Zespołem wizytującym. Również bardzo wysoko ocenili zaangażowanie kadry dydaktycznej we proces dydaktyczny.

2. Analiza i ocena efektów kształcenia.

2.1. Ocena systemu weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów.

W ocenianej jednostce system łączy powszechnie stosowane tradycyjne wymagania akademickie z potrzebami nowoczesnego nauczania uwzględniającymi założenia misji oraz strategii rozwoju Uczelni, obecnej reformy szkolnictwa wyższego i wymagania rynku pracy. System weryfikacji efektów kształcenia dostosowany jest do trybu i rodzaju kształcenia (pierwszy i drugi stopień, jednolite studia magisterskie, stacjonarne, niestacjonarne, zindywidualizowane).

Należy podkreślić, że na Wydziale i ocenianym kierunku prowadzone są systematyczne i kompleksowe badania efektów kształcenia (zob. Badanie jakości kształcenia w UAM 2009/2010, Arkusze Wydziałowe – Raport. Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa), w których uwzględnia się opis efektów kształcenia zarówno dla kierunku, jak i specjalności, np. związek pracy licencjackich ze specjalnością studiów; programów nauczania i sylabusów z zakładanymi i uzyskiwanymi efektami kształcenia; dobór metod kształcenia pod względem uzyskanych efektów nauczania; sekwencyjność i warunki techniczne nauczania; punktację ECTS ze względu na nakład i racjonalne rozłożenie pracy studenta w okresie studiów i in. Badaniu podlega także efektywność w ramach Elastycznego Systemu Studiów (efektywność nauczania przedmiotów do wyboru przez studentów). Uzyskiwane wyniki w zakresie efektów kształcenia plasują ocenianą jednostkę w rzędzie wiodących w Uczelni (atrakcyjności zajęć, warunków technicznych ich realizacji, udogodnień dla niepełnosprawnych i in.).

Konkluzja. W ocenianej jednostce prawidłowo funkcjonuje system weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów. Docenić należy stały monitoring realizacji systemu weryfikacji efektów kształcenia. Innowacyjnym elementem tego systemu są okresowe badania efektów nauczania na podstawie kryteriów jakościowych i ilościowych weryfikacji nabytej wiedzy i umiejętności. Stanowią one pomocnicze narzędzie w diagnozowaniu i doskonaleniu nauczania w ramach specjalności i przedmiotów – zgodnie z strukturą kwalifikacji określoną w sylwetce absolwenta i jej profilach.

2.2. Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu.

Z analizy odsiewu wynika, że najwięcej osób rezygnuje z kształcenia na studiach niestacjonarnych (np. na drugim roku studiów II stopnia niestacjonarnych na 330 przyjętych skreślono 118). Na studiach stacjonarnych I stopnia w Poznaniu, jak i w ośrodkach zamiejscowych największy odsiew notowany jest na pierwszym roku studiów. Ogólnie notuje się stosunkowo średni w skali krajowej ubytek studiujących w trakcie roku akademickiego. Największy odsiew dotyczy studiów niestacjonarnych

prowadzonych w Poznaniu. Przyczyną rezygnacji ze studiów są: trudności ze sprostaniem wymaganiom stawianym na zaliczeniach lub egzaminach (połączenie studiowania z pracą zawodową i wynikający z tego brak czasu na naukę); problemy rodzinne lub osobiste; wyjazdy za pracę do krajów Unii Europejskiej, zwłaszcza RFN; trudna sytuacja materialna (brak pieniędzy na czesne); możliwość przeniesienia się do uczelni, w których wymagania stawiane studentom są mniejsze. Studenci zwracali też uwagę na trudności zaliczenia przedmiotu u niektórych wykładowców.

Z rozmów przeprowadzonych ze studentami w ZOD-ach w Kościanie i Gnieźnie wynika, że identyfikują się z Uczelnią, chcą ukończyć studia w tych ośrodkach, a następnie kontynuować naukę w Poznaniu.

Konkluzja. Należy monitorować przyczyny odsiewu studentów i starać się wyciągać wnioski dotyczące zarówno rekrutacji, jak i procesu nauczania.

2.3 Ocena zasad dyplomowania, w tym wewnętrznych uregulowań prawnych w tym zakresie, dotyczących m.in. zasad ustalania i wyboru tematów prac, wyboru opiekunów i recenzentów, przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz działań zapobiegającym patologiom, a także losowo wybranych prac dyplomowych.

Procedura dyplomowania jest określona w Regulaminie studiów UAM, Uchwale Rady Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM w sprawie określenia zasad ustalania i zmiany tematu pracy dyplomowej oraz zasad ustanawiania i zmiany kierującego pracą dyplomową (nr 39/2010/2011); Uchwale Rady Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM w sprawie określenia formy i zakresu egzaminu dyplomowego na kierunkach prowadzonych przez Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa (nr 40/2010/2011). Procedura ta jest zgodna z obowiązującymi przepisami. Mimo że Regulamin studiów UAM (obowiązujący do 30.09.2010 r. oraz aktualny) zezwala na to, aby promotorem pracy magisterskiej był adiunkt nie posiadający stopnia naukowego doktora habilitowanego, na kierunku „politologia” przyjęto zasadę, iż pracę magisterską przygotowuje się pod kierunkiem samodzielnego pracownika naukowo-dydaktycznego. Na ocenianym kierunku skorzystano też z nowych uregulowań ww. Regulaminu dotyczących przeprowadzenia egzaminu dyplomowego na studiach I stopnia bez złożenia pracy dyplomowej (licencjackiej). Wówczas w skład komisji przeprowadzającej egzamin dyplomowy wchodzi: Dziekan albo osoba przez niego upoważniona oraz wyznaczony przez Dziekana specjalista z danej dziedziny, posiadający co najmniej stopień naukowy doktora.

Temat pracy dyplomowej studenta powinien być zgodny z jego zainteresowaniami naukowymi oraz planami zawodowymi, ale także z celami kształcenia na studiowanym kierunku oraz profilem naukowym Wydziału, przy czym temat tej pracy ustala kierujący pracą. Z kolei oceną tematów prac dyplomowych zajmuje się Komisja ds. Oceny Tematów Prac Dyplomowych (skład: Prodziekan ds. nauki oraz dwóch samodzielnych pracowników).

Przed zapisaniem się na seminarium dyplomowe student otrzymuje informacje o ich tematyce i zainteresowaniach badawczych prowadzących i wskazuje następnie trzech kandydatów na kierującego pracą dyplomową w kolejności przez siebie preferowanej. Kierującego pracą dyplomową ustanawia Dziekan kierując się: zainteresowaniami naukowymi i planami zawodowymi studenta; specjalnością naukową prowadzącego seminarium dyplomowe oraz limitem miejsc w grupie seminaryjnej. Liczba studentów na seminariach dyplomowych jest właściwa..

Egzamin dyplomowy ma charakter ustny i jest składany przed komisją. Po przystąpieniu do egzaminu licencjackiego, student wybiera w drodze losowania dwa zagadnienia ogólne i jedno z zakresu studiowanej specjalności. Z kolei po przystąpieniu do egzaminu magisterskiego, student wybiera w drodze losowania jedno zagadnienie ogólne i jedno z zakresu studiowanej specjalności. Trzecie zagadnienie dotyczy problematyki poruszonej w pracy dyplomowej. Podczas egzaminu licencjackiego i magisterskiego każdy członek komisji egzaminacyjnej może zadać dodatkowe pytania.

Dokumentacja dyplomowania jest prowadzona starannie. Z analizy protokołów egzaminu dyplomowego wynika, że na egzaminie licencjackim komisja w protokole zamieszcza nie dwa (zgodnie z regulaminem), ale także trzy pytania, zaś na egzaminie magisterskim w każdym protokole zadano się trzy pytania.

Do prac dyplomowych dołączane są oświadczenia, że praca nie jest plagiatem.

Z losowej analizy prac dyplomowych wynika, że zdecydowanie dominują prace dyplomowe przygotowane na dobrym i bardzo dobrym poziomie. Ich jakość korzystnie weryfikuje końcowy efekt kształcenia studentów na Wydziale. Zwraca w nich uwagę: wysoki poziom wymagań i rygoryzm ocen, dobra współpraca promotorów ze studentami, przestrzegane w praktyce procedury dyplomowania, rzetelna ocena recenzentów, organizacja i przebieg egzaminu końcowego. Tematyka prac jest interesująca, incydentalnie zdarzają się prace o tematach hasłowych zbyt słabo oddające specyfikę treści politologicznych, zdarzają się także recenzje pisane zbyt ogólnikowo.

Konkluzja. Procedura dyplomowania jest prawidłowa i przestrzegana w praktyce dydaktycznej. Przywiązuje się dużą uwagę do standardów naukowych pisanych prac dyplomowych, co pozytywnie rzutuje na ostateczne walory pisanych prac dyplomowych. Sugeruje się dalsze doskonalenie procedury dyplomowania.

Załącznik Nr 3 – Ocena poszczególnych losowo wybranych prac dyplomowych.

2.4 Ocena zdefiniowanych przez uczelnię efektów kształcenia, w tym ich zgodności ze standardami kształcenia i realizowanym programem.

Sylwetka absolwenta ściśle skorelowana jest z standardami kształcenia. Wyeksponowane są efekty kształcenia, zarówno w przypadku studiów I, jak i II stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich (wygaszane, ostatni rok).

Koncepcja kształcenia ma swoje odzwierciedlenie w programach i planach studiów. Efekty kształcenia dotyczą nabytej wiedzy, umiejętności i innych kompetencji (personalnych i społecznych). W celu ich realizacji wykorzystuje się różnego rodzaju metody nauczania. Metody te są zróżnicowane w zależności od rodzaju zajęć oraz treścią poszczególnych przedmiotów.

Istnieje zbieżność między profilami sylwetki absolwenta a nauczanymi specjalnościami. Tym niemniej w kontekście specjalności „administracja samorządowa” i „administracja europejska” pożądanym zabiegiem byłoby zróżnicowanie efektów kształcenia dotyczących absolwenta I i II stopnia studiów.

Prace dyplomowe – stanowiące o końcowych efektach kształcenia, są pisane na bardzo dobrym i dobrym poziomie akademickim.

Analiza dokumentacji zaliczeń, egzaminów, w tym ocena prac dyplomowych skłania do wniosku, iż prowadzona ona jest rzetelnie i weryfikuje postępy w nauce (zróżnicowane oceny).

Należy podkreślić, że sygnalizowane już okresowe badania jakości kształcenia w ocenianej jednostce (pkt 2.1. niniejszego Raportu) są ważnym, innowacyjnym instrumentem w monitoringu i doskonaleniu procesu nauczania – zgodnie z jego efektami założonymi w sylwetce absolwenta. Pozwalają one na identyfikację silnych i słabych stron tego procesu, stanowiąc ważną wskazówkę dla Wydziału w zakresie doskonalenia procesu dydaktycznego w kontekście realizacji struktury kwalifikacji.

Konkluzja. Koncepcja kształcenia, organizacja i realizacja toku studiów generalnie pozwala Wydziałowi na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia zdefiniowanych w sylwetce absolwenta. Władze ocenianej jednostki poszukują także

nowych, innowacyjnych form pozwalających optymalizować proces kształcenia i weryfikować jego efekty. Zgodnie z założeniami strategii rozwoju jednostki (patrz: „Strategia Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa na lata 2010-2020”) ustanowiono nagrodę dla najlepszego nauczyciela - Oscara dydaktycznego, wyłanianego na podstawie głosowania studentów i ankietyzacji zajęć. W roku 2009/2010 przeprowadzono konkurs dla doktorantów na najlepszy scenariusz zajęć. Sugeruje się dalsze doskonalenie procesu dydaktycznego pod kątem optymalizacji uzyskiwanych efektów kształcenia.

3. Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego.

3.1 Ocena stosowanych metod dydaktycznych i trafności ich doboru ze zwróceniem szczególnej uwagi na metody i techniki kształcenia na odległość oraz technologie informatyczne, zakres i treść pracy własnej studenta, innowacyjność prowadzonych zajęć dydaktycznych, a także potrzeby osób niepełnosprawnych.

Zajęcia na kierunku „politologia” prowadzone są w formie wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów, seminariów i lektoratów. W procesie dydaktycznym stosowane są bardzo zróżnicowane metody dydaktyczne, zależnie od rodzaju, przedmiotu, tematu zajęć (m.in. „burza mózgów”, „gry symulacyjne”, „dyskusja kierowana”, „metoda projektów”, „metody prezentacyjne” z wykorzystaniem programów komputerowych, „praca w małych grupach”, „praca z tekstami źródłowymi”, także obcojęzycznymi, „praca z materiałem filmowym, fotograficznym i tekstem”). Zwraca się uwagę na pracę własną studenta. Na Wydziale docenia się indywidualizację procesu kształcenia. Studenci kierunku „politologii” mogą korzystać z trzech form indywidualizacji studiów: indywidualnego toku studiów; Indywidualnych Studiów Międzywydziałowych; Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych.

Technologie informatyczne są powszechnie używane w procesie dydaktycznym, m.in. dzięki znakomitej bazie lokalowej i jej wyposażeniu. Hospitacje pokazały, iż nauczyciele akademicki preferują audiowizualne środki przekazu. Studenci mają zapewniony dostęp do sieci internetowej, w tym księgozbiorów bibliotek.

Wydział w pełni przystosowany jest do kształcenia osób niepełnosprawnych. Siedziba Wydziału została uznana za najlepiej przystosowana do potrzeb niepełnosprawnych spośród wszystkich budynków dydaktycznych UAM. Poza tym w czytelnicy znajduje się komputer z oprogramowaniem dla głuchoniemych i niewidomych.

Wydział jest otwarty na innowacje w kształceniu studentów. Podjął m.in. prace nad prowadzeniem zajęć wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, co

szczególnie byłoby pomocne dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych z ośrodków zamiejscowych oraz studentów studiów niestacjonarnych w Poznaniu.

Wydział w ramach usprawnień organizacji studiów jako jedyny w Uniwersytecie spełnił wszystkie warunki wprowadzenia elektronicznego indeksu. Wykorzystuje w pełnym zakresie system USOS. Studenci mają możliwość składania podań i wniosków drogą elektroniczną.

Konkluzja. Należy bardzo wysoko ocenić metodykę prowadzenia zajęć i działania innowacyjne Wydziału w zakresie doskonalenia procesu dydaktycznego. Na analogiczną ocenę zasługuje poziom organizacji studiów i obsługi studentów. W kwietniu 2011 roku Dziekanat został wyróżniony w Uczelni jako przyjazny studentom. Wydział jako jedyny w Uniwersytecie jest przygotowany do wprowadzenia indeksów elektronicznych.. Spełnione są wszystkie wymagania związane z kształceniem studentów niepełnosprawnych.

3.2 Ocena dostępności i jakości sylabusów.

Sylabusy dla poszczególnych przedmiotów sporządzone są według unifikowanego wzoru, który zawiera: nazwę jednostki, nazwę przedmiotu, kod przedmiotu, tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko osoby prowadzącej przedmiot, poziom kształcenia, nazwy kierunku i specjalności, rok studiów, liczbę punktów ECTS, liczbę godzin, rodzaj przedmiotu, metody nauczania, sposób zaliczenia, cele kształcenia, efekty kształcenia, treści kształcenia, zalecana literatura, w tym literatura podstawowa i uzupełniająca. Ich szczegółowa analiza pozwala na sformułowanie kilku wniosków. Należy wysoko ocenić, zwłaszcza precyzyjnie wypunktowane w każdym sylabusie cele kształcenia. Na wysoką ocenę zasługuje „rozbieżność” efektów kształcenia na te związane z wiedzą, umiejętnościami i innymi kompetencjami (równie precyzyjnie wypunktowane jak w przypadku celów kształcenia). Na podobną ocenę zasługują treści kształcenia uwzględniające tematykę każdego zajęcia (jednostki dydaktyczne), przy których są szczegółowe informacje dotyczące zakresu prezentowanych treści. Dobór i rozmiary polecanej literatury są wzorcowe: kilka pozycji podstawowych oraz do kilkunastu pozycji literatury uzupełniającej. Zwraca uwagę aktualność polecanej literatury. W pojedynczych przypadkach sylabusy wymagają stosownych korekt np. przedmiot „Ekonomia”, studia I stopnia, gdzie w sylabusie są tylko dwie pozycje z literatury uzupełniającej. Również tylko pojedyncze sylabusy wymagają drobnych korekt natury formalnej (interpunkcyjnej). W celu doskonalenia zunifikowanego wzoru sylabusu warto byłoby wprowadzić rubrykę

„Przedmioty poprzedzające”, co wpłynęłoby na jeszcze właściwszą sekwencję realizowanych przedmiotów i minimalizowałoby powielanie treści programowych. W otrzymanej dokumentacji w sylabusach brak jest adnotacji, kiedy zostały sporządzone oraz brakuje też podpisu osoby, która je sporządzała.

Dostępność sylabusów dla studentów jest prawidłowa.

Konkluzja. Jakość sylabusów należy ocenić wysoko. Wymagają one dalszego doskonalenia w kontekście reformy kształcenia na wyższych uczelniach.

3.3 Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk.

Szczegółową procedurę i zasady organizacji i realizacji studenckich praktyk zawodowych określa regulamin Wydziału. Studenckie praktyki zawodowe w wymiarze trzech tygodni są obowiązkowe na studiach I stopnia, po zakończeniu zajęć drugiego roku studiów. Praktyki mogą być odbywane zarówno na terytorium Polski, jak i poza jej granicami. Za ich realizację odpowiada pełnomocnik Dziekana Wydziału. Szczegółowe zadania praktyk w rozbiciu na poszczególne tygodnie zawiera Program praktyki zawodowej dla studentów kierunku „politologia”. Celem praktyk jest zdobycie doświadczenia zawodowego, jak również możliwość praktycznego wykorzystania wiedzy i umiejętności uzyskanych podczas studiów oraz zorientowanie się w wymaganiach rynku pracy. Celem praktyki zawodowej może być – za zgodą organizatora praktyki – zebranie materiałów i danych przydatnych do realizacji pracy dyplomowej lub seminaryjnej. Szeroką gamę miejsc odbywania praktyk zawiera wspomniany Regulamin.

Uczelnia, w tym Wydział, aktywnie włącza się w pośrednictwo praktyk zawodowych. Pełnią one szczególnie ważną rolę w ośrodkach zamiejscowych (przykład ZOD-u w Kościanie).

W ramach studenckich praktyk zawodowych stosuje się następujące dokumenty: umowa o realizację praktyki, skierowanie na praktykę zawodową, karta praktyki zawodowej, karta – praktyka jako okres wykonywanej pracy, karta – praktyka jako okres stażu, wolontariatu lub praktyki odbytej na innym kierunku/innej uczelni

Konkluzja. Studenckie praktyki zawodowe jako ważna część procesu kształcenia są bardzo dobrze prowadzone i kontrolowane.

3.4 Ocena organizacji studiów (rozkład czasowy oraz obsada i koncentracja zajęć, sesje egzaminacyjne, analiza obciążeń studentów).

Organizację procesu dydaktycznego określa Rektor w zarządzeniu, jakie wydaje przed rozpoczęciem roku akademickiego. Rok akademicki, zarówno na studiach stacjonarnych,

jak i niestacjonarnych podzielony jest na semestry. Każdy kończy się sesją egzaminacyjną, po której odbywa się sesja poprawkowa. Egzaminy i zaliczenia na studiach niestacjonarnych odbywają się w roku akademickim (sesja ciągła), po zakończeniu zajęć z danego przedmiotu, zaś we wrześniu przeprowadza się egzaminy poprawkowe.

Na studiach stacjonarnych I i II stopnia występuje równomierne rozłożenie zajęć w tygodniu (zajęcia w każdym dniu tygodnia, w szczególności I i II rok studiów I stopnia). Zajęcia na tych studiach rozpoczynają się o godz. 8.00 i kończą się najpóźniej o godz. 18.15. W tych godzinach odbywają się także seminaria dyplomowe.

Zajęcia na studiach niestacjonarnych prowadzone są od końca września do czerwca w soboty i niedziele, z reguły co dwa tygodnie. Na studiach tych słusznie przyjęto sekwencję zajęć w sobotę i niedzielę, a nie jak w wielu innych uczelniach i kierunkach: piątek - sobota - niedziela, gdyż jak pokazuje ogólnopolska praktyka w zajęciach piątkowych uczestniczy niewielki odsetek studentów. Zajęcia odbywają się od godz. 8.30 do godz. 19.00.

Na studiach niestacjonarnych, podobnie jak na studiach stacjonarnych zachowano przerwy 15-minutowe między jednostkami zajęć, co należy uznać za pozytyw. Podobnie należy ocenić wprowadzenie 30-minutowej przerwy obiadowej (w godz. 13.30.-14.00).

Obsada zajęć, w tym seminariów dyplomowych nie budzi zastrzeżeń

W siedzibach ZOD-ów w Gnieźnie, Kościanie i Ostrowie Wielkopolskim na studiach stacjonarnych I stopnia 1595 godzin wykładów i ćwiczeń (tj. 2/3 ogółu zajęć) jest przeprowadzanych na miejscu, zaś seminaria dyplomowe oraz konwersatoria (łącznie 759 godzin, tj. 1/3 ogółu zajęć) prowadzone są w siedzibie Uczelni. Identyczne proporcje dotyczą studiów niestacjonarnych I stopnia, przy czym 1050 godzin wykładów i ćwiczeń (tj. 2/3 ogółu zajęć) jest przeprowadzanych na miejscu, zaś seminaria dyplomowe oraz konwersatoria (łącznie 525 godzin, tj. 1/3 ogółu zajęć) prowadzone są w siedzibie Uczelni. Oznacza to, że w ZOD-ach spełniany jest przepis, w myśl którego w siedzibie Uczelni powinno być realizowanych minimum 1/3 godzin przewidzianych w planie studiów.

Niektóre zajęcia w ZOD-ach są blokowane, np. od godz. 8.30 do godz. 13.30 – Gniezno; od godz. 8.15 do godz. 13.15 – Kościan; od godz. 8.00 do godz. 13.00 – Ostrow Wielkopolski), co należałoby ograniczać, chociaż z drugiej strony korzystnie wpływa to na efektywne wykorzystanie kadry dydaktycznej i obniżanie kosztów kształcenia.

Liczbę egzaminów oraz zaliczeń oraz ich rozmieszczenie w poszczególnych sesjach należy uznać za prawidłowe.

Konkluzja. Organizacja procesu dydaktycznego w siedzibie Uczelni, jak i w ZOD-ach jest prawidłowa.

3.5 Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Ocena prowadzonych zajęć przez pracowników Wydziału na kierunku „politologia” jest jednoznacznie pozytywna. Zajęcia prowadzone w siedzibie Uczelni oraz w ZOD-ach są prowadzone na wysokim poziomie akademickim. Pracownicy są profesjonalnie przygotowani do zajęć, powszechnie stosują nowoczesne metody i narzędzia dydaktyczne.

Konkluzja. Hospitacje potwierdziły, że zajęcia prowadzone są na wysokim poziomie akademickim.

Załącznik Nr 4 - Informacje dotyczące hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Wnikliwa analiza celów kształcenia i deklarowanych kompetencji absolwenta, w tym sylwetki absolwenta; zasad rekrutacji, realizacji programów i planów studiów; systemu ECTS, opieki naukowej i dydaktycznej studentów, procedury dyplomowania, jakości i dostępności sylabusów, stosowanych metod dydaktycznych, organizacji praktyk zawodowych, hospitacji zajęć pozwala na sformułowanie wniosku, że oceniana jednostka realizuje na wysokim poziomie merytorycznym i organizacyjnym proces dydaktyczny, co pozwala jej na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Odnotować należy działalność innowacyjną Wydziału w zakresie wzbogacenia oferty kształcenia czy chociażby związaną z weryfikacją efektów kształcenia studentów. Do procesu kształcenia w ramach Elastycznego Systemu Studiów włączeni zostali praktycy i pracodawcy, ofertę nauczania wzbogacają unikatowe programy specjalistyczne – pogłębiające wiedzę i umiejętności studentów, wykorzystuje się najnowocześniejsze pomoce dydaktyczne w realizacji procesu nauczania – w tym studio TV i radio w ramach warsztatów i zajęć specjalistycznych. Sylabusy przygotowane są do wprowadzenia standardów wynikających z Krajowych Ram Kwalifikacji. Sporządza się okresowe kompleksowe (jakościowe i ilościowe) badania uzyskiwanych efektów kształcenia na kierunku studiów i specjalnościach. Doskonali organizację studiów – Dziekanat Wydziału został w br. wyróżniony w konkursie organizowanym przez Parlament Studentów pod patronatem Rektora jako przyjazny

studentom. Wydział jako jedyny w Uniwersytecie jest przygotowany do wprowadzenia indeksu elektronicznego.

Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

1. Opis i ocena wewnętrznych procedur zapewnienia jakości kształcenia odnosząca się do:
 - 1) *struktury organizacyjnej wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz stosowanej polityki i procedur w zakresie zapewnienia jakości;*
 - 2) *okresowych przeglądów planów i programów nauczania oraz ich efektów (np. adekwatności konstrukcji oraz treści realizowanych planów i programów nauczania w kontekście zamierzonych efektów kształcenia, uwzględnienie specyfiki poziomów kształcenia i form studiów, formalnych procedur zatwierdzania programów nauczania, udziału studentów w działaniach dotyczących zapewnienia jakości, opinii zwrotnych od pracodawców, przedstawicieli rynku pracy oraz innych organizacji);*
 - 3) *oceniania studentów (np. stosowanych form i kryteriów weryfikacji wiedzy oraz oceny wyników kształcenia);*
 - 4) *zapewnienia jakości kadry dydaktycznej (np. okresowych ocen pracowników, hospitacje, ankiet dla studentów oceniających zajęcia dydaktyczne, częstotliwość ankietyzacji);*
 - 5) *form wsparcia studentów (np. informacji o wsparciu ze strony nauczycieli akademickich, w tym opiekunów roku oraz pracowników administracyjnych, ankiet dla studentów dotyczących pracy administracji);*
 - 6) *stosowanego systemu informacyjnego (np. gromadzenia, analizowania i wykorzystywania informacji o poziomie zadowolenia studentów oraz o wynikach kształcenia osiągniętych przez studentów, możliwościach zatrudnienia absolwentów itp.);*
 - 7) *publikowania informacji (np. dostępu do aktualnych i obiektywnych informacji na temat m.in. oferty kształcenia, posiadanych uprawnień, stosowanych procedur toku studiów, planowanych efektów kształcenia).*

29 czerwca 2009 roku Senat przyjął Uchwałę określającą strategię rozwoju Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Z uchwały wynika, że celem strategicznym Uczelni jest „najwyższa jakość kształcenia”. Cel ten zamierza się osiągnąć poprzez wprowadzenie wewnętrznego systemu jakości kształcenia, uporządkowanie zasad organizacyjnych i programowych na trzech poziomach studiów, podnoszenie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich, zróżnicowanie i wzbogacanie oferty oraz formy studiów, kształtowanie sylwetki absolwenta, wspieranie samodzielności

studentów, internacjonalizację kształcenia, rozbudowę infrastruktury materialno-dydaktycznej.

25 stycznia 2010 roku Senat przyjął Uchwałę 126/2010 w sprawie Uczelnianego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Z kolei 11 lutego 2010 roku Rektor podpisał dwa zarządzenia: a) określające szczegółowe zadania Rady ds. Jakości Kształcenia oraz wydziałowych komisji ds. jakości kształcenia; b) powołujące Radę ds. Jakości Kształcenia (RKJ). Dokumenty te określają cel i zakres działania Uczelnianego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia, jego skład oraz tryb wyboru RKJ oraz wydziałowych komisji ds. jakości kształcenia. Radę ds. Jakości Kształcenia tworzą Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia i Komisja ds. Oceny Jakości Kształcenia. Pracami RKJ koordynuje Pełnomocnik Rektora ds. zarządzania jakością kształcenia. W skład Komisji wchodzi m.in. przedstawiciele studentów, doktorantów i pracowników naukowych. W przywołanych dokumentach podkreśla się, że stosowne struktury ds. zapewnienia jakości kształcenia mają także funkcjonować na poziomie wydziałów. Obsługę administracyjną RJK zapewnia specjalnie w tym celu powołane Biuro Rady ds. Jakości Kształcenia.

Bliższa analiza powyższych dokumentów wskazuje, że Uniwersytet dysponuje bardzo dobrze opracowaną infrastrukturą prawno-organizacyjną, gwarantującą właściwe funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Sporządzane są okresowe raporty z efektywności funkcjonowania systemu, jakości kształcenia, monitorowana jest działalność systemu na wydziałach, formułowane są rekomendacje dotyczące doskonalenia jakości kształcenia, wskazuje się przykłady dobrych praktyk w danym zakresie (zob. Sprawozdanie z działalności Rady ds. jakości kształcenia od lutego 2010 do grudnia 2010 roku; Badanie Jakości kształcenia w Uniwersytecie im A. Mickiewicza, dokument Rady ds. Jakości Kształcenia, 2009-2010 i in.). Rekomendacje Rady ds. Jakości Kształcenia UAM dla wydziałów są publikowane na stronie internetowej: <http://brjk.amu.edu.pl/badanie-jakości-ksztalcenia>.

Analogiczna infrastruktura, uwzględniająca wymogi ogólnouniwersyteckie i specyfikę kształcenia na „politologii”, została utworzona w wizytowanej jednostce (Zarządzenie nr 2/2009/2010 Dziekana Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM z 15 marca 2010 roku w sprawie powołania Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia na 2-letnią kadencję oraz jej zespołów ds. jakości kształcenia i oceny jakości kształcenia). Posiedzenia Komisji i zespołów obligatoryjnie mają się odbywać przynajmniej raz w

semestrze. W praktyce częstotliwość tych spotkań jest większa (potwierdzają to protokoły posiedzeń zespołów z 10.07.2010;10.09.2010; 21.02.2011 i in.).

W prowadzonych badań nad jakością kształcenia studentów sporządzane są okresowe raporty. Uwzględniają one m.in. dane dotyczące programu nauczania, uzyskiwanych efektów kształcenia, stosowanych metod kształcenia, organizacji studiów, systemu informacyjnego, kadry nauczającej, warunków technicznych prowadzenia dydaktyki, form promocji jakości kształcenia i środków wsparcia (szczegółowe dane za rok akademicki 2009/2011 zawiera raport Wydziału z listopada 2010 roku, sporządzony według parametrów określonych przez Uczelnię w „Arkuszu wyjściowym oceny jakości kształcenia na wydziałach”, uwzględniającym wymagane standardy kształcenia).

Z przeglądu losowo wybranych protokołów Rady Wydziału wynika, że kwestie funkcjonowania wewnętrznego systemu jakości kształcenia stanowią przedmiot jej obrad. Na posiedzeniach Rady są zgłaszane i rozpatrywane oryginalne, innowacyjne wnioski w sprawie doskonalenia tego systemu (zob. m.in. Protokół V nadzwyczajnego posiedzenia Rady Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM z dnia 7 marca 2011 roku i in.).

Od kilku lat Władze Wydziału organizują 3-dniowe seminaria metodologiczne poświęcone wyłącznie problemom zapewnienia jakości kształcenia. Były także organizatorem konferencji krajowych uniwersyteckich ośrodków politologicznych (Ślubice) poświęconej jakości kształcenia, badaniom naukowym i reformie szkolnictwa wyższego.

Mając na względzie współpracę z pracodawcami w zakresie doskonalenia jakości kształcenia Władze Wydziału w listopadzie 2010 roku utworzyły organ doradczy - Społeczną Radę Oceniającą Plany i Programy Studiów na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM w Poznaniu. Z przedstawionej dokumentacji wynika, że inicjatywa ta spotkała się z akceptacją pracodawców (Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, Krajowy Zarząd Rzemiosła, Polskie Radio i in.) i deklaracją pomocy w organizacji praktyk zawodowych oraz promocji absolwentów na rynku pracy. Należy w tym miejscu stwierdzić, że współpraca z pracodawcami datuje się na wcześniejszy okres. W 2009 roku Wydział był organizatorem konferencji „Uniwersytet XXI wieku. Kierunki i uwarunkowania rozwoju”. Na konferencji dyskutowano z pracodawcami nad programem studiów. Rezultatem tej dyskusji było wdrożenie do planu nauczania nowych przedmiotów („Zarządzanie zespołami ludzkimi”, „Negocjacje”, „Trening interpersonalny”).

W Wydziałowym systemie zapewnienia jakości kształcenia zwraca się uwagę na m.in. kwestie rekrutacji na studia, analizę programów i planów kształcenia, ocenę procesu dydaktycznego, badanie kariery zawodowej absolwentów, sprawdzanie jakości pracy administracji, ocenę warunków socjalnych studentów, badanie mobilności studentów, wewnętrzne unormowania prawne, system wynagradzania nauczycieli i studentów. W systemie tym w sposób właściwy docenia się potrzebę okresowej weryfikacji i aktualizacji programów i planów studiów. Wykorzystuje się bogaty zestaw narzędzi diagnostycznych, także użytecznych do wdrożenia Krajowych Ram Kwalifikacji. W weryfikacji programów nauczania uwzględnia się m.in. okresowe analizy zakładanych i uzyskiwanych efektów kształcenia ze wszystkich przedmiotów, opinie pracodawców, studentów oraz absolwentów; w aktualizacji tych programów - nowe tendencje w rozwoju „politologii” jako dyscypliny naukowej i dydaktycznej, profil naukowo-badawczy i dydaktyczny jednostki czy sytuację na rynku pracy. Dużą uwagę przywiązuje się również do przeglądów Elastycznego Systemu Studiów - ESS (optymalizacji wyboru przedmiotów fakultatywnych, zgodnie z sylwetką absolwenta, jej profilami i zainteresowaniami studentów) oraz Systemu Akumulacji i Transferu – ECTS (jego funkcjonowania, wyceny nakładu pracy studenta i in.). W weryfikacji programów i planów studiów kładzie nacisk się na kwestie poziomu umiędzynarodowienia kształcenia, w tym „ścieżki kształcenia” w języku obcym.

W ocenianej jednostce stosuje się głównie tradycyjne zasady oceny etapowej weryfikacji osiągnięć studentów (prezentacje multimedialne, kolokwia, egzaminy pisemne i ustne). Kompleksowe efekty kształcenia są badane okresowo a wnioski z tych badań służą doskonaleniu programów i planów nauczania.

Procedura dyplomowania (zasady wyboru tematów prac, promotorów, recenzentów, przeprowadzania egzaminów jest unormowana zgodnie ze standardami (Regulamin Uczelni oraz uchwały Rady Wydziału w sprawie określenia zasad ustalania i zmiany tematu pracy dyplomowej, zasad ustanawiania i zmiany kierującego pracą dyplomową oraz w sprawie określenia formy i zakresu egzaminu dyplomowego).

System zapewnienia wewnętrznej kontroli jakości kształcenia stanowi ważne wsparcie dla polityki kadrowej w ocenianej jednostce. Prowadzone są okresowe oceny pracowników naukowo-dydaktycznych. Ważnym elementem tych ocen jest samoocena nauczyciela akademickiego (w tym celu sporządzono specjalną Ankietę). W ocenach nauczycieli uwzględnia się m.in. dorobek naukowy, wyniki hospitacji zajęć, promotorstwo, seminaria, aktywność recenzyjną, działalność na rzecz środowiska

naukowego, opinie studentów o zajęciach dydaktycznych. Duży nacisk kładzie się na innowacyjność dydaktyczną.

Ankietyzacja jest prowadzona systematycznie (sprawdzono dokumentację – prowadzona jest prawidłowo, ankiety są obowiązkowe dla pracowników i doktorantów prowadzących zajęcia; uwzględniają specyfikę nauczanego przedmiotu; np. ankieta oceniająca zajęcia WF na Wydziale). Studenci oceniają program studiów, plany zajęć, prowadzących zajęcia, poziom zajęć i ich metodykę. W ankietach student może zgłosić dodatkowe uwagi na temat pracy nauczyciela akademickiego. Wyniki anonimowych ankiet stanowią ważny instrument doskonalenia metodyki nauczania.

Na Wydziale są realizowane także badania nad jakością funkcjonowania Dziekanatu. W ankiecie „Przyjazny Dziekanat” studenci oceniają sprawność funkcjonowania danej struktury, poziom świadczonych usług, przepływ informacji, relacje z pracownikami. Z ankiety przeprowadzonej w listopadzie 2010 roku wynika, że aż 88,5% studentów opowiedziało się za możliwością korzystania z wirtualnego Dziekanatu.

Sprawdzają się wypracowane na Wydziale formy wsparcia studentów (instytucje pełnomocników Dziekana ds. nauczania w zamiejscowych ośrodkach dydaktycznych (Gniezno, Kościan, Ostrów Wielkopolska, Piła), pełnomocników ds. studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, opiekunów roku i konsultacji).

System informacji działa sprawnie i jest pozytywnie oceniany przez pracowników i studentów. Strona internetowa zaprojektowana na podstawie wyników specjalnej ankiety skierowanej do studentów. Znajdują się na niej dane związane z organizacją roku akademickiego programy i plany studiów, sylabusy, informacje dla dyplomantów, druki dokumentów. Planuje się utworzenie nowej strony przeznaczonej wyłącznie dla kandydatów na studia. W widocznym miejscu głównego holu Wydziału zamieszczony jest monitor wyświetlający informację dla studentów, którzy nauczyciele są obecni i w jakich gabinetach odbywają dyżury dydaktyczne. Ponadto, informacje zamieszczane są na bieżąco także w gablotach na terenie Wydziału.

Konkluzja. W ocenianej jednostce funkcjonuje bardzo dobrze przemyślany i zorganizowany wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. Niektóre elementy tego systemu mają charakter innowacyjny i sprawdzają się w praktyce.

2. Opinie prezentowane na spotkaniach.

2.1. Opinie studentów na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni (z części studenckiej).

Studenci wypowiadali się na temat skuteczności funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Twierdzili, że funkcjonuje on wręcz wzorowo. W każdym semestrze wypełniają ankiety oceniające zajęcia, ich zdaniem działa to motywująco na prowadzących zajęciach. Ponadto są świadomi działań, jakie podejmuje Uczelnia i Wydział, aby doskonalić jakość kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

2.2. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

Spotkania z kadrą naukowo-dydaktyczną się w siedzibie Wydziału oraz zamiejscowych ośrodkach dydaktycznych w Kościanie i Gnieźnie. Na wszystkich spotkaniach nauczyciele podkreślali, że kwestie doskonalenia jakości kształcenia są zadaniem priorytetowym zarówno dla Władz ocenianej jednostki i indywidualnie – dla każdego nauczyciela akademickiego. Twierdzono także, że wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia działa sprawnie i przynosi wymierne efekty w postaci doskonalenia i wdrażania innowacji w proces dydaktyczny.

2. Informacja na temat działalności Biura Karier, monitorowania losów absolwentów i ocena podejmowanych w uczelni działań w tym zakresie.

W Uczelni działa Biuro Karier, które wspomaga studentów w odnalezieniu się na rynku pracy, jak również oferuje różnorodne formy wolontariatu i stażów. Studenci wizytowanego kierunku są zadowoleni z działalności Biura Karier działającego w UAM; studenci „politologii” nie korzystają zbyt często z ofert Biura, choć w ich przekonaniu funkcjonuje ono bez zarzutu.

Opracowany i funkcjonujący na Wydziale system zapewnienia jakości kształcenia należy uznać za wzorowy. Cechuje się on bardzo dobrze rozbudowaną infrastrukturą organizacyjno-normatywną na studiach „politologicznych”. System ten jest spójny i komplementarny, zawiera elementy innowacyjne. Do nich należy m.in. struktura organizacyjna, w której ramach działają dwa niezależne zespoły. Jeden z nich jest odpowiedzialny za zapewnienie jakości kształcenia, drugi – za monitoring i ocenę jakości kształcenia. Komisja ds. jakości kształcenia jest tym forum, na którym zderzają się racje, opinie przedstawicieli zespołów, pozwalające na podejmowanie konstruktywnych działań dwukierunkowych: ukierunkowanych na zapewnienie i

doskonalenie jakości procesu nauczania oraz na weryfikację słabych i silnych stron samego systemu i jego doskonalenie. Innowacyjne są także niektóre narzędzia wykorzystywane w tym systemie. Z analizy dokumentów, jak i przebiegu wizytacji (hospitacje, spotkania z pracownikami i studentami, analiza prac dyplomowych i in.) wynika, że system zapewnienia jakości kształcenia funkcjonuje sprawnie i przynosi wymierne efekty w doskonaleniu procesu nauczania. Ważnym ogniwem tego systemu jest organ doradczy składający się z pracodawców. W opinii studentów system zapewniania jakości kształcenia funkcjonuje wzorowo. Wszystkie zajęcia objęte są procesem ankietyzacji. Podkreślali, że Uczelnia podejmuje wiele inicjatyw mających na celu doskonalenie jakości kształcenia studentów. System jakości kształcenia ten jest ciągle doskonalony w ocenianej jednostce. Prowadzone są m.in. prace nad standaryzacją oceny jakości kształcenia w kontekście obecnej reformy szkolnictwa wyższego.

Część IV. Nauczyciele akademicki.

1.Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej.

Liczba nauczycieli akademickich jednostki:

Tabela nr 3.

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi			
		Podstawowe miejsce pracy*		Dodatkowe miejsce pracy*	
		Mianowanie	Umowa o pracę	Umowa o pracę	
				W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy
Profesor	10	8	2		
Doktor habilitowany	15	15			
Doktor	54	28	22		4
Pozostali	6		3		3
Razem	85	51	27		7

* w nawiasie należy podać dane dotyczące nauczycieli akademickich zaliczonych przez Zespół do minimum kadrowego (określono na podstawie złożonych oświadczeń)

Nauczyciele akademicki zatrudnieni na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa w zdecydowanej większości zatrudnieni są na podstawie mianowania, wskaźnik ten wynosi bowiem 60% ogólnej liczby nauczycieli akademickich zatrudnionych na tym Wydziale. Na umowę o pracę w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy zatrudnionych jest 31,8%, zaś w uczelni jako dodatkowym miejscu pracy w niepełnym wymiarze czasu pracy zatrudnionych jest 8,2% ogólnej liczby

pracowników tego wydziału. Udział nauczycieli akademickich z tytułem naukowym profesora i stopniem naukowym doktora habilitowanego do ogólnej liczby nauczycieli zatrudnionych na Wydziale wynosi 29,4% ogółu nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale.

Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników jednostki w ostatnich pięciu latach, z wyodrębnieniem stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku.

Tabela nr 4.

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły Profesora
2006	3 (1)		
2007	8 (5)		
2008	2 (2)	2 (2)	2 (2)
2009	2 (1)		1 (1)
2010	1 (1)		
Razem	16 (10)	2 (2)	3 (3)

Konkluzja. Dostrzegalny jest dość regularny rozwój naukowy kadry Wydziału.

Załącznik Nr 5 – Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe.

2. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku:

- **formalno-prawnych:**

- a) aktualne oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku „*politologia*” na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM w Poznaniu, zostały podpisane na początku roku akademickiego. Znajdują się one w aktach osobowych tych osób;
- b) z informacji zawartych w oświadczeniach nauczycieli akademickich wynika, iż wszystkie wskazane do minimum kadrowego osoby, spełniają warunek określony w art. 9 pkt. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, tzn. stanowią minimum kadrowe nie więcej niż dwukrotnie;
- c) warunek określony w § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144 poz. 1048, późn. zm.), spełnią wszystkie wyżej wymienione osoby, tj. są zatrudnione w Uczelni na podstawie mianowania

lub umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku roku akademickiego;

- d) wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunek określony w § 8 ust. 3 ww. rozporządzenia, tj. osobiście prowadzą na kierunku „politologia”, co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych (samodzielni pracownicy akademicy) oraz co najmniej 90 godzin (doktorzy);

- **merytorycznych:**

- a) Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM spełnia merytoryczne warunki minimum kadrowego na I i II stopniu studiów na kierunku „politologia”. Ocena spełnienia wymagań minimum odnosi się zarówno do siedziby Wydziału, jak i ocenianych zamiejscowych ośrodków dydaktycznych;
- b) oceniana jednostka zgłosiła do minimum kadrowego 49 pracowników naukowo-dydaktycznych, w tym 17 samodzielnych pracowników nauki i 32 doktorów
- c) Wszyscy nauczyciele akademicy spełniają wymogi merytoryczne minimum kadrowego. Do zakresu kierunku studiów w grupie samodzielnych pracowników nauki zaliczono 12 osób; dziedziny związanej z kierunkiem studiów 5 – osób; w grupie doktorów do zakresu kierunku studiów zaliczono 31 osób; do dziedziny związanej z kierunkiem studiów 1 osobę.

Konkluzja. Uczelnia spełnia warunki minimum kadrowego na kierunku studiów „politologia”. Docenić należy wysokie standardy polityki kadrowej prowadzonej w ocenianej jednostce. Polityka ta wyraźnie przekłada się na systematyczne doskonalenie konstrukcji minimum kadrowego i jakość kształcenia. Potwierdza to obecna kompozycja składu kadry naukowo-dydaktycznej, dobrze dostosowana do profilu studiów politologicznych i specjalności

3. Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku spełnia wymagania § 11 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia.

4. Ocena obsady zajęć dydaktycznych, w tym zgodności tematyki prowadzonych zajęć z posiadanym dorobkiem naukowym, a także dostępności nauczycieli akademickich, udziału wykładowców z zagranicy oraz praktyki gospodarczej i społecznej.

Z analizy obsady zajęć na oceniany kierunku wynika, że odpowiada ona standardom. Uwzględnia się w niej dorobek naukowy i doświadczenie dydaktyczne nauczycieli akademickich. Właściwą obsadę zajęć potwierdziły także przeprowadzone hospitacje. Stwierdzono, że zajęcia są prowadzone na wysokim poziomie merytorycznym z zastosowaniem adekwatnych metod dydaktycznych. Systematycznie dokonywany jest przegląd obsady zajęć, w którym docenia się m.in. wyniki ankietyzacji. W incydentalnych przypadkach stwierdzono, że istnieje potrzeba wzbogacenia dorobku naukowego nauczycieli, zwłaszcza w związku z prowadzonymi zajęciami.

Konkluzja. Obsada zajęć na ocenianym kierunku studiów jest zgodna ze standardami. Kadra naukowo-badawcza jest mocnym atutem Wydziału, sugeruje się jednak dalsze doskonalenie obsady zajęć pod kątem specjalistycznego dorobku naukowego nauczycieli.

5. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Spotkania z pracownikami Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa odbyły się w Poznaniu, Kościanie i Gnieźnie.

Poznań: Kadra naukowa uczestnicząca w spotkaniu - pytana o warunki pracy w Uczelni, stosunki międzyludzkie, możliwości rozwoju naukowego – była w swych opiniach zgodna; najdobitniej wyraził to jeden z pracowników, stwierdzając: „nie ma się do czego doczepić”. Podkreślano posiadanie doskonałych warunków do pracy; dużo przestrzeni, światła w dobrze wyposażonych salach, Internet, sprzęt elektroniczny; raz w roku spotkania integracyjne, a oprócz tego spotkania noworoczne. To buduje dobrą atmosferę między ludźmi i motywuje do pracy. Wskazywano również na znakomitą, partnerską współpracę z Władzami Wydziału i Uczelni, dzięki temu wsparciu kadra naukowa może nawiązywać kontakty i współpracować z instytucjami międzynarodowymi i administracją rządową. Kilkakrotnie podkreślano rolę Dziekana w sprawnym zarządzaniu Wydziałem, tworzeniu klimatu pracy i doskonaleniu jakości kształcenia. Organizowanych jest wiele konferencji i różnych innych wydarzeń naukowych finansowanych przez Wydział (np. raz w miesiącu odbywa się „wykład otwarty” dla całego Wydziału, pracowników i studentów). Pracownicy podkreślali że różnorodne

inicjatywy o charakterze naukowo-dydaktycznym i organizacyjnym „są realizowane, a nie tylko wykazywane na papierze i w Internecie”.

Kościan: Pracownicy naukowcy prowadzący zajęcia w ośrodku zamiejscowym dydaktycznym wskazywali na spadek liczebności osób gotowych do podjęcia studiów na tym kierunku, mimo dobrych warunków lokalowych, uznanej i wyraźnego wsparcia dla ośrodka nie tylko ze strony macierzystej Uczelni, ale także okolicznej ludności i władz Kościana. Opisany stan rzeczy wyjaśniali niżem demograficznym, wskazując równocześnie, że prawie wszyscy urzędnicy w Kościanie są absolwentami tej filii UAM i w dowód uznania przysyłają tu na studia swoje dzieci. Mieszkańcy Kościana, we współpracy z pracownikami naukowymi ośrodka zamiejscowego UAM, powołali do życia Stowarzyszenie Oświatowe im. Dezyderego Chłapowskiego, które funduje stypendia dla studentów tego ośrodka, w ten sposób wspierając i przyczyniając się do budowy społeczeństwa obywatelskiego w Kościanie i okolicy. Działa tu również, we współpracy z filią i UAM, Uniwersytet Trzeciego Wieku, liczący 330 słuchaczy, zorganizowanych w 14 sekcjach. Zarówno władze Kościana jak i okoliczne gminy, doceniając rolę, jaką w ich środowisku pełni filia UAM, z niepokojem przyjmują do wiadomości, że studia politologiczne, z powodu braku kandydatów, mogą być zamknięte. Z rozmów z pracownikami naukowymi związanymi z filią w Kościanie, obok satysfakcji z wykonywanej pracy, w godziwych warunkach i przy odczuwalnym wsparciu lokalnego środowiska, wpływa świadomość kulturotwórczej roli tego ośrodka, której nadchodząca przyszłość może zagrozić.

Gniezno: Pracownicy naukowcy, prowadzący zajęcia także z niepokojem wskazują na malejącą liczbę kandydatów zainteresowanych studiami politologicznymi. Wyjaśniali ten stan rzeczy nie tylko nadchodzącym niżem demograficznym, ale również szczególnymi okolicznościami, w jakich funkcjonują w Collegium Europejskim w Gnieźnie, gdzie politologia jest jednym z kilku innych kierunków studiów. W rozmowach wyrażali przekonanie, że aby utrzymać kierunek należy lepiej i bardziej agresywnie wypromować Collegium, aby młodzież z Gniezna i okolic, nie jechała do Poznania studiować politologię. Warunki pracy, atmosferę, w jakiej podejmowane są wspólne działania „zespołu politologicznego”, oceniają bardzo dobrze; wyposażenie sal, rozbudowującą się bibliotekę, zaplecze socjalne – uznają za wysoce satysfakcjonujące.

Konkluzja. W opinii nauczycieli akademickich oceniana jednostka jest bardzo dobrym miejscem pracy i wiąże z nią swoją przyszłość zawodową. Przebieg dyskusji potwierdził ich zaangażowanie w proces dydaktyczny i jego doskonalenie.

6. Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich.

Wszystkie teczki osobowe pracowników są podzielone na części A, B i C. Sprawdzone teczki zawierają dokumenty zgromadzone w związku z ubieganiem się o zatrudnienie, dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy oraz przebiegu zatrudnienia – zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286, z późn. zm.). Dokumenty te są ponumerowane. Brak jest wykazu dokumentów. W teczkach znajdują się aktualne zaświadczenia lekarskie, wszyscy wskazani do minimum kadrowego nauczyciele akademicy odbyli szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Ponadto, w teczkach znajdują się aneksy do aktów mianowania oraz umów o pracę, na mocy których dostosowano dokumenty dotyczące nawiązania stosunków pracy do brzmienia ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, zgodnie z art. 264 ust. 8. Zawarto w nich informację o Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu jako podstawowym miejscu pracy w rozumieniu ustawy. W teczkach osobowych znajdują się również stosowne oświadczenia. W aktualnie zawieranych umowach o pracę oraz aktach mianowania taka informacja również się znajduje.

Konkluzja. Dokumentacja nauczycieli akademickich jest prowadzona prawidłowo. Teczki osobowe należy uzupełnić o wykaz znajdujących się w nich dokumentów.

Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa spełnia formalne i merytoryczne wymogi minimum kadrowego na wszystkich formach i rodzajach studiów politologicznych, zarówno w siedzibie, jak i zamiejscowych ośrodkach dydaktycznych. Spełnione są także wymagania dotyczące relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów. Kadra naukowo-dydaktyczna – bacząc na jej osiągnięcia naukowe, doświadczenie dydaktyczne, pozycję środowisku politologów polskich - jest mocnym atutem Wydziału. Wielu nauczycieli pełni prestiżowe funkcje w organizacjach naukowych, wchodzi w skład komitetów i redakcji czasopism naukowych. Obsada zajęć na ocenianym kierunku studiów jest prawidłowa, tym niemniej sugeruje się jej dalsze

doskonalenie ze względu na dorobek specjalistyczny nauczycieli. Pracownicy naukowo-dydaktyczni identyfikują się z Uczelnią i wiążą z nią swoją przyszłość zawodową. Dokumentacja kadrowa prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Część V. Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa.

1. Ocena działalności naukowej, ze szczególnym uwzględnieniem badań związanych z ocenianym kierunkiem studiów, a także ich finansowania, uzyskiwanych grantów i systemu wspierania rozwoju własnej kadry. Ocena dorobku wydawniczego i wdrożeniowego. Nagrody za wyniki w pracy naukowej.

Wydział należy do najlepszych ośrodków politologicznych w Polsce w zakresie osiągnięć naukowo-badawczych. Aktualnie posiada kategorię A (dawniej I kategorię). Badania jednostki ściśle skorelowane są z ocenianym kierunkiem studiów, a także z „Strategią Lizbońską”, „Strategią Rozwoju Kraju 2007-2015” i „Narodowym Planem Rozwoju na lata 2007-2013”.

Badania cechuje z jednej strony, unifikacja oraz tworzenie interdyscyplinarnych zespołów badawczych w zakresie nauk o polityce (13 takich zespołów), a także specjalizacja w ramach zakładów i pracowni oraz badań indywidualnych (wśród tych ważniejszych zadań badawczych znajduje się aż 88 tematów badawczych). Ogniskują się one oprócz tradycyjnych pól badawczych także wokół istotnych problemów współczesnej politologii (m.in. Integracja europejska, Regionalizacja, Komunikowanie społeczne, Budowa społeczeństwa obywatelskiego, Prawa i wolności polityczne człowieka i obywatela, Globalizacja w stosunkach międzynarodowych).

Finansowanie badań w latach 2008-2010 prowadzone było z kilku źródeł: do 2010 r. badania własne (122,8 tys. zł), badania statutowe (776,2 tys. zł), granty (475,4 tys. zł), programy międzynarodowe (102,0 tys. zł), badania zlecone (183,0 tys. zł). Na szczególne podkreślenie zasługuje wzrost liczby i wartości uzyskanych w ostatnich latach pozauczelnianych grantów badawczych, środków finansowych z programów międzynarodowych i badań zleconych (powołano zespół zajmującego się przygotowywaniem projektów grantów krajowych i europejskich). Władze Wydziału wskazują jednak na niewystarczające środki otrzymywane na działalność statutową (także dydaktyczną).

Wyniki badań naukowych prezentowane są przede wszystkim w formie publikacji. Dorobek naukowy, zarówno pod względem ilościowym, jak i jakościowym zasługuje na uznanie. W latach 2008-2010 pracownicy prowadzący zajęcia na „politologii” byli

autorami: 91 monografii, 422 rozdziałów w monografiach oraz 187 publikacjach w periodykach naukowych. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż wśród publikacji znajduje się 7 monografii w języku angielskim, 43 rozdziały w tym języku i co zdarza się rzadko aż 6 publikacji z listy filadelfijskiej. W przyszłości można byłoby zadbać o liczniejsze publikacje obcojęzyczne pracowników Wydziału w wydawnictwach zagranicznych.

Imponująca jest również liczba oraz charakter (ogólnopolskie i międzynarodowe, w tym języku angielskim, z gośćmi z zagranicy) organizowanych konwencji naukowych: 2008 rok – 15; 2009 – 17; 2010 – 17). Stoją one na wysokim poziomie merytorycznym, a niektóre z nich organizowane w Collegium Polonicum w Słubicach ogniskują się wokół problematyki integracji europejskiej (już od 11 lat), Konferencje nt. kultury politycznej, samorządu terytorialnego, mediów i kwestii polsko-niemieckich na stałe weszły do kalendarza polskiej politologii. Nie tylko na tle Polski, ale w wymiarze szerszym aktywność tę można uznać za godną naśladowania. Można też wspomnieć, iż Wydział był gospodarzem III Ogólnopolskiej Konferencji Akademickich Ośrodków Politologicznych w 2010 r., a w 2012 roku będzie gospodarzem II Ogólnopolskiego Kongresu Politologicznego - stanowi to wyraz pozycji Wydziału oraz jego wkładu w polską politologię.

Wydział jako jeden z nielicznych w Polsce posiada własne wydawnictwo naukowe. Oprócz licznych publikacji Wydział wydaje od 15 lat kwartalnik „Przegląd Politologiczny” (9 pkt. na liście ministerialnej), który należy do wiodących periodyków politologicznych w Polsce oraz od 2003 r., najpierw jako półrocznik, a następnie jako kwartalnik „Środkowoeuropejskie Studia Polityczne” (6 pkt.) (dotychczas ukazało się 20 numerów). W obu periodykach publikowane są także teksty zagranicznych autorów, także w językach obcych. Dopełnieniem dorobku wydawniczego jest „Rocznik Integracji Europejskiej” (dotychczas ukazały się 4 numery).

Aktywność badawcza przekłada się na awanse naukowe pracowników Wydziału, w szczególności młodej kadry naukowej (doktoraty, habilitacje - informacje z Raportu oraz uaktualnione w trakcie wizytacji), a wyniki badań naukowych są wykorzystywane w dydaktyce (m.in. skrypty, podręczniki, leksykony).

Pracownicy Wydziału za wyniki w pracy naukowej corocznie otrzymują nagrody J.M. Rektora (I, II i III stopnia), nagradzani są także przez ministra nauki i

szkolnictwa wyższego oraz przez inne instytucje. Przy tak znaczącym dorobku naukowym warto byłoby zadbać o aplikowanie o zagraniczne naukowe nagrody.

Konkluzja. Władze Wydziału stwarzają bardzo dobre warunki do rozwoju naukowego. Aktywność naukowo-badawczą jednostki należy uznać za wyróżniającą się pod względem merytorycznym, ilościowym i organizacyjnym. Stanowi ona istotny wkład w rozwój polskiej politologii. Prace naukowe są m.in. publikowane w czasopismach znajdujących się na liście filadelfijskiej. Aktywność badawcza jest sprzężona z procesem dydaktycznym.

2.Ocena studenckiego ruchu naukowego, w tym działalności kół naukowych oraz udziału studentów w badaniach naukowych.

Na Wydziale funkcjonują koła naukowe: Koło Naukowe Politologów i Dziennikarzy, Koło Naukowe Samorządu Terytorialnego, Koło Naukowe Stosunków Międzynarodowych, Studenckie Koło Naukowe Komunikacji Medialnej „KoMar”, Studenckie Koło Naukowe Studiów Genderowych, Studenckie Koło Naukowe Historii Najnowszej, Studenckie Koło Naukowe Polityki Ekonomicznej i Społecznej oraz Studenckie Koło Naukowe Psychologii Polityki. Studenci należący do tych kół naukowych organizują konferencje, seminaria, spotkania z politykami, ponadto aktywnie uczestniczą w konferencjach organizowanych przez inne uczelnie w kraju. Oprócz tego zajmują się prowadzeniem warsztatów dla licealistów, organizują imprezy integracyjne i charytatywne pod patronatem Dziekana.

Na podkreślenie zasługuje fakt istnienia czasopism studentów Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa - „BUC. Bardzo Uniwersytecie Czasopismo” oraz „Fenestra”. Ponadto na WNPiD istnieje czasopismo naukowe „Refleksje”, gdzie mają okazję publikować studenci i doktoranci.

Poza czasopismami, na WNPiD prężnie działa telewizja studencka „Flesz” oraz „BUC TV”. Studenci politologii przygotowują cotygodniowy program informacyjny Wydziału. Również studenci Wydziału realizują program „Kwadrans Akademicki”, który jest poświęcony UAM i jest emitowany na antenie PTV. Koło Naukowe Stosunków Naukowych prowadzi z powodzeniem od 1,5 roku bloga.

Ok. 300 studentów uczestniczy w programie „Lipdub” – filmów produkowanych przez studentów uniwersytetów na całym świecie, w których w sposób zabawny i wesoły prezentują swój Wydział (strona internetowa: wnpid.amu.edu.pl). „Lipdub” Wydziału został uznany za jeden z 10 najlepszych dublów na świecie.

Wydział zapewnia kołom naukowym zarówno wsparcie merytoryczne w ich działalności, jak również wsparcie finansowe i lokalowe. Koła mogą korzystać z pokoju przeznaczonego na ich działalność.

Władze Wydziału przywiązują dużą uwagę do różnych form aktywności naukowej studentów, wspierają działalność kół naukowych, wydawanie czasopism studenckich oraz tworzą warunki dla udziału studentów w konferencjach naukowych i publikacji najlepszych opracowań.

Studenci organizują i współorganizują konferencje naukowe. Biorą udział w pracach badawczych oraz publikują w prace wydawnictwach Wydziału.

Konkluzja. Działalność studenckiego ruchu naukowego, w tym sposób jego organizacji, formy aktywności i uzyskiwane efekty zasługują na ocenę wyróżniającą. Podobnie należy ocenić zaangażowanie Władz Wydziału w rozwój studenckiego ruchu naukowego.

Załącznik Nr 6 – Działalność naukowa jednostki.

2. Ocena współpracy międzynarodowej, w tym wymiany studentów i kadry naukowo-dydaktycznej.

Współpraca międzynarodowa stanowi bardzo mocny atut ocenianego kierunku. Obecnie realizowanych jest 12 projektów naukowych i dydaktycznych z partnerami zagranicznymi (niektóre z nich przyjmują formę międzynarodowych konsorcjów). Do tego należy dodać indywidualną współpracę zagraniczną pracowników ocenianego kierunku. Liczba kontaktów i partnerów zagranicznych jest tak duża, iż w Raporcie z konieczności wymieniono tylko część tej aktywności. Współpraca ta ma wyraźną tendencję wzrostową, np. w tym roku planowana jest podpisanie m.in. umowy z prestiżowym Institute of Foreign Policy Studies z Kalkuty w Indiach.

Studenci posiadają bardzo szeroką ofertę wyjazdów na zagraniczne studia i praktyki w ramach LLP Erasmus (w sumie umowy obejmują aż 29 partnerów z: Czech, Finlandii, Francji, Hiszpanii, Islandii, Niemiec, Norwegii, Portugalii, Słowenii, Szwecji, Turcji i Włoch). Liczba studentów Wydziału korzystających z tych wyjazdów ma tendencję wzrostową, a biorąc pod uwagę polskie uwarunkowania należy uznać ją za zadawalającą (rok akademicki 2008/2009 - 25, 2009/20010 - 52, 2010/2011 - 62). Uzupełnieniem tej oferty są realizowane porozumienia z partnerami z Kijowa i Moskwy. Pozytywnie należy też ocenić wzrostową liczbę studentów zagranicznych

studiujących na Wydziale w ramach programu LLP Erasmus (rok akademicki 2008/2009 - 18, 2009/2010 - 24, 2010/2011 - 27).

Również pracownicy korzystają z możliwości, jaką daje im program LLP Erasmus (rok akademicki 2007/2008 – 7, 2008/2009 - 8, 2009/2010 – 3). Znacznie częściej jednak ich wyjazdy zagraniczne związane są z wygłaszaniem referatów na konferencjach naukowych czy grantowych pobytach studyjnych. Naukowa współpraca międzynarodowa nie ma charakteru asymetrycznego. Tylko w latach 2009-2010 Wydział gościł ponad 60 naukowców z zagranicy, którzy wygłosili tam wykłady i referaty, brali udział w seminariach, czy też odbyli staże naukowe.

Istotnym dopełnieniem współpracy międzynarodowej jest aktywność pracowników w naukowych stowarzyszeniach i organizacjach zagranicznych, w tym także uczestnictwo w radach programowych i redakcyjnych zagranicznych czasopism naukowych.

Konkluzja. Aktywność międzynarodowa i poziom umiędzynarodowienia studiów politologicznych należą do mocnych atutów ocenianej jednostki. Sugeruje się jedynie zdopingowanie, zwłaszcza młodej kadry naukowej do częstszego odbywania staży naukowych za granicą oraz aktywniejszego włączenia się w program LLP Erasmus.

Załącznik Nr 7 – Wykaz tematów prac naukowych i dydaktycznych realizowanych wspólnie z ośrodkami zagranicznymi.

Działalność naukowo-badawcza na poziomie krajowym i międzynarodowym należy do mocnych stron ocenianej jednostki i można ją uznać za wzorcową. Wydział ma przyznaną kategorię I, dysponuje uprawnieniami do nadawania stopni doktora habilitowanego i doktora. Kształcenie prowadzone jest w ścisłym powiązaniu z badaniami naukowymi oraz intensywnie rozwijaną współpracą naukową. Działalność badawcza prowadzona przez kilkanaście zespołów i obejmująca kilkadziesiąt projektów naukowych (w tym międzynarodowych) korzystnie wpływa na awanse naukowe. Wydział dysponuje własnym wydawnictwem, wydaje 3 czasopisma o zasięgu krajowym - dwa są na liście wysoko punktowanych czasopism ministerstwa, trzecie niedawno zaczęto wydawać. Z dokumentu zatytułowanego „Strategia Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa na lata 2010-2020” wynika, że umiędzynarodowienie procesu kształcenia należy do priorytetów ocenianego kierunku studiów. Studenci w ramach Erasmus/Sokratesa mogą kształcić się z 29 krajach, z którymi podpisano umowy. Obserwuje się tendencję wzrostową wyjazdów studentów na studia zagraniczne. Wydział w latach 2009-2010 gościł 60 naukowców z zagranicznych

ośrodków naukowych, którzy uczestniczyli w konferencjach, seminariach, stażach i wykładach naukowych. Prężnie działa studencki ruch naukowy, który jest reprezentowany przez osiem kół naukowych o różnych profilach specjalnościowych, studencką telewizję „Flesz” i radio. Studenci mają możliwość udziału w konferencjach, seminariach i projektach naukowych. Dysponują wspólnie z doktorantami czasopismem naukowym „Refleksje”, w którym publikują swoje badania, wydają także własną gazetę. Publikacje studenckie ukazują się także w monografiach zbiorowych i na łamach innych czasopism. Badania naukowe i współpraca międzynarodowa są ściśle powiązane ze strategią doskonalenia procesu dydaktycznego i wykorzystywana w procesie nauczania. Władze Wydziału bacznią uwagę przywiązują do kontaktów z otoczeniem, także w rejonach usytuowania zamiejscowych ośrodków dydaktycznych. Są organizatorem m.in. cyklu otwartych wykładów dla młodzieży. Wykłady te, w których uczestniczy kilkaset osób, cieszą się dużym powodzeniem zwłaszcza wśród uczniów szkół średnich. Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa w drodze konkursu w którym uczestniczyło kilkanaście wielkopolskich uczelni, został wybrany j e d y n y m p a r t n e r e m organizacyjnym podczas EURO 2012 w Poznaniu.

Część VI. Baza dydaktyczna.

Ocena dostosowania bazy dydaktycznej, w tym sal wykładowych, pracowni i laboratoriów oraz ich wyposażenia, dostępu do komputerów i Internetu, zasobów bibliotecznych do potrzeb naukowych i dydaktycznych ocenianego kierunku, a także dostosowania bazy do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Baza materialno-dydaktyczna Wydziału Dziennikarstwa i Nauk Politycznych.

Budynek dydaktyczny Wydziału należy do najnowocześniejszych w kraju – został oddany do użytku w 2007 roku. Został usytuowany na obrzeżach miasta we wspaniałej scenerii leśnej. Obok budynku znajduje się parking, zaś rozwiązania komunikacyjne pozwalają na szybkie przemieszczanie się studentów między campusem a centrum miasta.

Wydział dysponuje 3 salami audytoryjnymi (jedna – 278 miejsc, dwie kolejne 160 miejsc), 4 salami po 56 miejsc oraz 12 salami i laboratoriami do prowadzenia zajęć. Wszystkie sale są przystosowane dla celów dydaktycznych zgodnie z najlepszymi standardami, są w pełni zdigitalizowane (rzutniki multimedialne, wizualizery, panel sterowania oświetleniem itp.,).

Budynek dydaktyczny jest w pełnym zakresie przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W budynku mieszczą się 2 sale komputerowe (21 i 37 stanowisk) oraz pracownia radiowa, studio telewizyjne, pomieszczenia zakładów naukowo-badawczych i gabinety nauczycieli akademickich. Wszystkie sale wyposażone są w projektory. W każdej Sali istnieje możliwość podłączenia z zewnętrznego źródła sygnału (laptop, kamera video). Pracownicy i studenci korzystają ze 160 komputerów stacjonarnych i laptopów. Wydział dysponuje 7 stacjami roboczymi (komputery HP xw4400 oraz xw6400). Są to 4-rdzeniowe jednostki wyposażone w RAM 4 GB, dyski o pojemności 500 GB oraz monitory „26”. Również w dyspozycji ocenianej jednostki są 2 serwery (strona internetowa WWW Wydziału i poczta elektroniczna pracowników). W 2009 roku wzbogacono Wydział o 26 komputerów firmy Apple. Większość komputerów pracuje pod kontrolą systemu SuSe Linux Enterprise Desktop 10.1.

Do dyspozycji studentów ocenianego kierunku jest dobrze rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna Uczelni, w tym kryty basen i wielofunkcyjna hala sportowa.

Studenci korzystają zarówno z Biblioteki Głównej, jak i Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa. Biblioteka Główna jest wyposażona w bogaty księgozbiór i czasopisma politologiczne (dane liczbowe nt. liczby woluminów, czasopism, w tym książek tytułów książek i czasopism elektronicznych zawiera Raport samooceny). Biblioteka Wydziału powstała w 2008 roku. Dysponuje nowoczesną czytelnią, pomieszczeniami cichej nauki”. W jej zbiorach na koniec 2010 roku znajdowało się ponad 23 tys woluminów i ponad 8 tys czasopism. Prenumerowanych są 43 czasopisma polskie i 11 zagranicznych. Dziennie z księgozbioru korzysta ok. 150-200 osób

Baza dydaktyczna zamiejscowych ośrodków dydaktycznych. Budynek dydaktyczny w Kościanie jest należycie wyposażony i dostosowany prowadzenia zajęć na kierunku „politologia”. Mieści się w nim 5 sal wykładowych (największa o pow. 339 m.kw.), sala komputerowa z 15 stanowiskami, biblioteka, bufet. Sale wyposażone są w sprzęt audiowizualny. W Ostrowie Wielkopolskim zajęcia prowadzone są w trzech salach wykładowych na 100-200 miejsc, 10 salach ćwiczeniowych na 20-60 miejsc i sali komputerowej (15 stanowisk). Studenci korzystają ze zbiorów biblioteki miejskiej, z którą została podpisana stosowna umowa. W Pile zajęcia prowadzone są w oddanym do użytku w 2010 roku budynku, będącym własnością Uczelni. Audytoria, sale wykładowe i ćwiczeniowe wyposażone są w sprzęt multimedialny. W budynku znajdują się 3 pracownie komputerowe i

biblioteka z podstawowym księgozbiorem dla studentów politologii (2,5 tys woluminów), sale do głośnej i cichej nauki. W Gnieźnie studia politologiczne realizowane są w budynku Collegium Europaeum – nowoczesnym i bardzo dobrze wyposażonym do prowadzenia zajęć na ocenianym kierunku. Studenci korzystają m.in. z biblioteki, pracowni internetowej i Sali komputerowej Collegium. Sale dydaktyczne w większości wyposażone w sprzęt audiowizualny.

1. Opinia studentów na temat obiektów dydaktycznych, socjalnych i sportowych, w tym ich wyposażenia.

Studenci pozytywnie wypowiadali się na temat infrastruktury Uczelni. Sale wykładowe i ćwiczeniowe są wyposażone w nowoczesny sprzęt multimedialny oraz wygodne, praktyczne meble. Studenci mają do dyspozycji poza zajęciami laboratoria komputerowe, oraz komputery znajdujące się na terenie biblioteki i czytelní.

Należy podkreślić, że budynek Wydziału jest nowoczesny, estetyczny, w pełni przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych; łazienki są przystosowane dla osób z niepełnosprawnością narządu ruchu, są windy, szerokie korytarze, oraz odpowiednio szerokie drzwi do sal. Brak jest natomiast oznaczeń sal dla osób niewidomych. Na Wydziale znajduje się stołówka studencka, punkt kserograficzny. Ponadto bardzo ciekawym i praktycznym pomysłem jest ekran umieszczony tuż przy wejściu do budynku na parterze, na którym widnieją zdjęcia wykładowców obecnych na Wydziale razem z numerem pokoju, gdzie odbywają dyżur bądź zajęcia dydaktyczne.

Uczelnia posiada własne domy studenckie, zacy mieszkający w nich są zadowoleni z panujących tam warunków. Studenci (stacjonarni) mają obowiązkowe zajęcia z wychowania fizycznego, które obecnie odbywają się w nowoczesnych i dobrze wyposażonych obiektach sportowych.

Konkluzja. Uczelnia zapewnia bardzo dobre warunki w obiektach dydaktycznych, socjalnych i sportowych.

Wydział dysponuje infrastrukturą materialno-dydaktyczną na miarę XXI wieku, bodajże najlepszą z krajowych ośrodków politologicznych i niejednokrotnie lepszą od analogicznych ośrodków w innych krajach Unii Europejskiej. Jej wyposażenie i pełne dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych jest ogromnym atutem ocenianej jednostki, tworzy doskonałe warunki do prowadzenia studiów, doskonalenia procesu kształcenia, stosowania nowoczesnych metod nauczania. Potwierdziły to m.in. hospitacje zajęć oraz analiza organizacji procesu dydaktycznego. Biblioteka Wydziałowa jest zorganizowana i funkcjonuje

zgodnie z najlepszymi standardami europejskimi. Baza materialno-dydaktyczna zamiejscowych ośrodków dydaktycznych jest nieporównywalnie skromniejsza i zależnie od ośrodka – dość zróżnicowana. Tym niemniej spełnia ona wymagane standardy na dobrym poziomie.

Część VII. Sprawy studenckie.

1. Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami Uczelni.

Spotkanie z samorządem studenckim odbyło się 25 marca 2011 r. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele różnych organów samorządu. Niezwykle pozytywnie ocenili oni relacje z władzami Wydziału. Łatwy i przyjazny kontakt z Dziekanem umożliwia im efektywną działalność oraz zwiększa ich skuteczność w podejmowanych działaniach.

Samorząd działający w jednostce nie posiada swojego budżetu; każdorazowo zwraca się z prośbą do Dziekana o dotację celową. Głównym obszarem działalności samorządu jest animowanie życia kulturalnego Wydziału m.in. organizacja Dnia Kobiet, Otrzęsin, angażowanie się w różnego rodzaju akcje charytatywne np. na rzecz dzieci z domu dziecka. Ponadto bardzo istotnym zadaniem jest informowanie studentów o ich prawach, m.in. prowadzenie szkoleń dla słuchaczy pierwszego roku z praw studenckich.

Rada Samorządu Studentów Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa opiniuje plany i programy studiów. W Radzie Wydziału studenci i doktoranci stanowią 20% składu tego organu, zgodnie z art. 67 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. W Senacie zasiada 11-osobowa grupa studentów oraz 1 doktorant, która stanowi wystarczającą reprezentację w tym organie, zgodnie z art. 61 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Ponadto na wizytowanej Uczelni działają: Komisja Dyscyplinarna dla Studentów, Komisja Dyscyplinarna dla Nauczycieli Akademickich, Komisja Dyscyplinarna dla Doktorantów.

Rada Samorządu Studentów działająca na Wydziale dysponuje pokojem, wyposażony jest sprzęt komputerowy, jak również artykuły biurowe niezbędne do funkcjonowania i bieżącej pracy.

Konkluzja. Samorząd studencki właściwie realizuje swoje zadania. Władze ocenianej jednostki wspierają merytorycznie i materialnie działalność Samorządu.

2. Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom wizytowanej jednostki.

W ocenianej jednostce funkcjonuje Wydziałowa Komisja Ekonomiczna Studentów. Większość jej składu, stanowią studenci, zgodnie z art. 177 ust.3. ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym – ponadto w Uczelni istnieje Uczelniana Komisja Ekonomiczna, której skład jest również zgodny z powyższym przepisem. Studenci potwierdzają odbiór decyzji podpisem, zgodnie z art. 207 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Decyzje zawierają wszystkie elementy przewidziane w Kodeksie Postępowania Administracyjnego.

Konkluzja. System opieki materialnej i socjalnej funkcjonuje zgodnie z obowiązującymi przepisami.

3. Opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z Zespołem oceniającym.

A. Siedziba Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM w Poznaniu.
Spotkanie odbyło się 25 marca i wzięło w nim udział około 20 osób. Byli to przedstawiciele różnych lat studiów. Ich opinia w warunkach studiowania, kontaktach z pracownikami naukowymi, obsłudze administracyjnej, formach pomocy finansowej i wymianie stypendialnej, pracy samorządu studenckiego, kołach naukowych i życiu towarzyskim – była zdecydowanie pozytywna.

Studenci wyrazili ogromne zadowolenie z podjęcia studiów w UAM, większość z nich nie wiąże przyszłości zawodowej z kierunkiem studiów, jednak uważają, że są one niezwykle rozwijające i ciekawe. Sylabusy przedmiotów studenci poznają na pierwszych odbywających się w semestrze zajęciach. Zasady zaliczeń nie są zmieniane w trakcie trwania roku akademickiego.

Bardzo pochlebnie studenci ocenili pracę Dziekanatu, gdzie wszelkie sprawy załatwiane są sprawnie i rzetelnie, nie ma nadmiernej biurokracji i oczekiwania w długich kolejkach. Czas pracy Dziekanatu uznano za odpowiadający potrzebom studentów. Pracownicy administracyjni chętnie służą pomocą w sprawach budzących wątpliwości studentów. Bardzo pozytywnie studenci ocenili relacje z władzami dziekańskimi.

Czynnikami determinującymi wybór UAM był prestiż Uczelni, bliskość od miejsca zamieszkania oraz opinia znajomych i rodziny, która kształciła się na niej. Dla wielu studentów istotnym czynnikiem były oferowane specjalności na studiach, niedostępne bądź nie do końca odpowiadające potrzebom studentom na innych

uczelniach. Studenci zwrócili uwagę, iż oferta UAM w tym zakresie jest w ich opinii unikatowa w skali kraju.

Szczególnie podkreślano łatwy i partnerski kontakt z wykładowcami, a to dzięki komunikatorowi umieszczonemu przy drzwiach wejściowych do budynku, e-mail'owi, a także relacji bezpośredniej – „...każdy może liczyć na osobistą konsultację!”. Pytani o ocenę zajęć, w których uczestniczą, studenci zwracali uwagę, że niekiedy treści wykładów częściowo się pokrywają; dotyczy to przede wszystkim studiów II stopnia. Ich zdaniem wynika to z różnic programowych studiów licencjackich, odbytych w różnych uczelniach, a programem „politologii” w UAM. Wykładowcy pomagają i pytają czy dane zagadnienia są już znane. Władze Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa starają się temu zjawisku zaradzić, organizując dla studentów SUM – w razie potrzeby - program uzupełniający.

Podczas spotkania pozytywnie odniesiono się również do systemu przyznawania pomocy materialnej. Wszystkie stypendia (poza naukowym) przyznawane są na wnioszek studenta. Wnioski stypendialne można znaleźć w odpowiednich pojemnikach znajdujących się na korytarzach, ale również bezpośrednio u Komisji.

Nauczanie języków obcych zostało bardzo wysoko ocenione przez studentów; mają oni okazję kształcić się i doskonalić znajomość języka przez 3 lata, co jest niezwykle korzystne dla ich rozwoju. Prowadzone są zajęcia z różnych języków nowożytnych, które cieszą się największym zainteresowaniem studentów – angielski, niemiecki etc.

Praca i zasoby biblioteki wydziałowej zostały ocenione pozytywnie. Zdaniem studentów księgozbiór znajdujący się tam jest odpowiedni do ich potrzeb. Na terenie biblioteki można wykonać nieodpłatnie skany potrzebnych materiałów dydaktycznych. W bibliotece znajdują się ponadto komputery przeznaczone dla osób niewidomych bądź niedowidzących, dzięki czemu mogą oni również korzystać z zasobów księgozbioru.

Lokalizacja Wydziału jest niezwykle dogodna, ponieważ znajduje się niedaleko pętli autobusowej. Studenci podkreślali, że nie ma problemów z dojazdem na Wydział samochodem, ponieważ na terenie Kampusu jest bardzo wiele miejsc parkingowych.

B. Zamiejscowy ośrodek dydaktyczny w Gnieźnie. Studenci deklarowali zadowolenie ze studiowania w oddziale zamiejscowym na kierunku „politologia”. Podkreślali znakomite warunki lokalowe, opiekę, jaką są otaczani przez kierownika tych studiów („...dostajemy jego wsparcie nawet w sprawach prywatnych”), a także

życzliwość Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa („...czujemy, że Dziekan jest naszym Dziekanem!”). Mają dostęp do bogatej oferty stypendialnej, urządzają własne imprezy, ale wskazują również na kilka problemów, które należało by rozwiązać. Mimo, że mogą uczestniczyć w ruchu studenckim siedziby Uczelni odczuwają potrzebę powołania do życia własnego Koła Myśli Politycznej, poprzez które można by się kontaktować z politykami (nie tylko lokalnymi), czy też organizować otwarte spotkania, poświęcone rozważaniu istotnych kwestii politycznych. Jak dotąd, są zapraszani na różne spotkania przez koła naukowe politologów, działające na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu. Biblioteka w Collegium ma dla politologów zbyt mało książek, tylko księgozbiór podstawowy i to po jednym egzemplarzu. Wskazywali na ograniczenia w zakresie nauczania języka obcego - mogą korzystać wyłącznie z lektoratu języka angielskiego. Uważają, że doskonalenie przebiegu informacji w środowisku studenckim może odegrać pozytywną rolę we współpracy z Samorządem UAM oraz integracji ośrodka dydaktycznego z siedzibą Uczelni. W ich przekonaniu wiele spraw natury organizacyjnej powinni załatwiać na miejscu a nie w siedzibie Uczelni.

Uczelnia zapewnia bardzo dobre warunki materialne, lokalowe, mające na celu usprawnić działalność Samorządu studenckiego. Studenci posiadają odpowiednią reprezentację w organach kolegialnych Uczelni. Działalność Wydziałowej Komisji Ekonomicznej odbywa się z poszanowaniem demokratycznych zasad podejmowania decyzji, a jej skład jest zgodny z Ustawą prawo o szkolnictwie wyższym. System opieki materialnej i socjalnej funkcjonuje prawidłowo. Studenci są usatysfakcjonowani z wyboru Uczelni i kierunku studiów. Również doceniają wysoki poziom studiów. Relacje studentów z Władzami Wydziału i kadrami naukowo-dydaktyczną układają się bardzo dobrze. Praca Dziekanatu jest oceniana jako profesjonalna i przyjazna dla studentów.

Część VIII. Dokumentacja toku studiów.

Ocena zgodności prowadzonej w uczelni dokumentacji toku studiów, w tym albumu studentów, księgi dyplomów, teczek osobowych studentów i absolwentów, kart okresowych osiągnięć studenta i indeksów, wydawanych dyplomów i suplementów z przepisami prawa.

Dokumentacja przebiegu studiów prowadzona jest w Dziale Nauczania oraz w Dziekanacie Wydziału.

W trakcie kontroli dokumentacji zostały sprawdzone: teczki osobowe studentów i absolwentów, karty okresowych osiągnięć studenta, protokoły egzaminacyjne.

Album studentów – prowadzony jest w centralnie w formie elektronicznej dla całej Uczelni przez Dziekanat - zgodnie z przepisami § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634, z późn. zm.).

Księga dyplomów - prowadzona jest centralnie w dla całej Uczelni w wersji elektronicznej. Potwierdzenie odbioru dyplomu znajduje się w teczce absolwenta.

Protokoły egzaminacyjne prowadzone są na ogół prawidłowo. *Wskazane byłoby jednakże podpisywanie ocen przy każdym nazwisku.*

Indeksy – prowadzone są prawidłowo. *Wskazane jest uzupełnienie pieczętki o zaliczeniu semestru o datę dokonania tej czynności.*

Karty okresowych osiągnięć studenta – prowadzone są prawidłowo. *Wskazane jest uzupełnienie zaliczenia semestru/roku o datę dokonania tej czynności.*

Teczki osobowe studentów

W teczkach osób nowo przyjętych znajdują się: oryginał lub odpis świadectwa dojrzałości, ankieta osobowa studenta, poświadczona fotokopia dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, aktualna fotografia kandydata, podpisany przez studenta akt ślubowania, karty okresowych osiągnięć studenta, dokumentacja z postępowania kwalifikacyjnego przy przyjęciu na studia, kopia decyzji o przyjęciu oraz potwierdzenie odbioru tej decyzji, a także potwierdzenie odbioru indeksu i legitymacji oraz umowa o warunkach odpłatności za studia niestacjonarne.

W aktach studentów, którzy otrzymali zgodę na powtarzanie roku, urlop, wznowienie, a także osób przeniesionych znajdują się kopie decyzji w tych sprawach.

Skreślenia dokonywane są przez Dziekana, co jest zgodne z art. 190 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.). W dokumentacji znajduje się potwierdzenie odbioru tej decyzji.

W teczkach absolwentów znajdują się: praca dyplomowa, recenzje pracy dyplomowej, protokół egzaminu dyplomowego, dyplom ukończenia studiów - egzemplarz do akt oraz suplement. W dokumentacji znajduje się potwierdzenie odbioru dyplomu, jego odpisu i suplementu.

W Suplementach do dyplomu wskazane jest skorygowanie następujących zapisów:

- w tytule uzupełnienie nazwy uczelni: jest „Uniwersytet im. Adama Mickiewicza”, a powinno być „Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu”;
- w pkt. II ust. 4 i 5 - zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, określenie uczelni jako publicznej szkoły wyższej, a nie jak jest to aktualnie wpisywane „państwowa wyższa uczelnia”;
- w pkt. IV ust. 2 - standardy kształcenia – w przypadku studiów drugiego stopnia brak jest właściwej podstawy prawnej.

Analiza dokumentacji toku studiów jest generalnie prowadzona w sposób prawidłowy. Zaleca się eliminację wskazanych wyżej drobnych mankamentów.

Część IX. Podsumowanie.

1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia.

Tabela nr 5.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta	X				
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania		X			
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna	X				
Cz. II	Efekty kształcenia	X				
Cz. V	Badania naukowe	X				
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości	X				
Cz. VI	Baza dydaktyczna	X				
Cz. I, VII	Sprawy studenckie	X				
Cz. I, IV, VIII	Kultura prawna uczelni i jednostki		X			
Cz. I, II, III	Kontakty z otoczeniem	X				
Cz. II, V	Poziom umiędzynarodowienia	X				

2. Ocena perspektyw utrzymania i rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku w wizytowanej jednostce.

- I. Analiza porównawcza wyników uprzedniego i obecnego postępowania akredytacyjnego na studiach politologicznych prowadzonych w Uniwersytecie im Adama Mickiewicza w Poznaniu wskazuje na zdecydowanie pozytywną, skokową tendencję w jakości kształcenia na danym kierunku studiów. Tendencji tej sprzyjał cały splot okoliczności, w tym przeznaczenie nowego budynku na potrzeby kształcenia politologicznego, utworzenie Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, wybór na Dziekana nauczyciela akademickiego kompetentnego, zaangażowanego i potrafiącego godzić obowiązki naukowe z organizacyjnymi, zaangażowanie kadry naukowej, efektywny kontakt z otoczeniem, aktywny udział w życiu naukowym środowiska politologów polskich. Nie mniej ważne było przyznanie Wydziałowi najwyższej, pierwszej kategorii (2009 r.) oraz uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora (29 września 2008 r.) i doktora habilitowanego (29 marca 2009 r.) w dziedzinie nauk humanistycznych w zakresie dyscypliny nauki o polityce. Liczyły się również nakłady Uczelni na utworzenie ośrodka politologicznego na miarę XXI wieku. Budowa silnego ośrodka politologicznego w Uniwersytecie jest bardzo dobrym przykładem przemyślanej i w praktyce realizowanej strategii rozwoju Uczelni i dbałości o jakość kształcenia;
- II. Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM ze względu na uzyskiwane efekty naukowo-badawcze i dydaktyczne należy zaliczyć do ścisłej czołówki najlepszych, wyróżniających się ośrodków akademickich w kraju. Obecna pozycja ocenianej jednostki i kierunku studiów była budowana zgodnie z najlepszymi tradycjami „pracy organicznej”, systematycznie i konsekwentnie. Wydział także dysponuje bardzo skrupulatnie opracowaną strategią rozwoju na kolejne lata (2011-2020). Można więc konstatować, że Wydział promuje dobre wzory pracy w obszarze organizacji i jakości kształcenia, z których mogą korzystać inne środowiska akademickie prowadzące nauczanie na kierunku „politologia”. Trzeba podkreślić, że środowiska te doceniają osiągnięcia ocenianej jednostki, co przejawiało się m.in. w powierzeniu jej organizacji konferencji uniwersyteckich ośrodków politologicznych w 2010 roku poświęconej jakości kształcenia i badaniom naukowym oraz organizacji najważniejszego przedsięwzięcia - II Kongresu Politologów Polskich w 2012 roku. W 2011 roku środowisko

politologiczne wybrało Dziekana Wydziału na funkcję wiceprzewodniczącego Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych;

- III. W ocenie Zespołu PKA oceniana jednostka spełnia wszystkie standardy kształcenia na poziomie wyróżniającym się lub w pełnym zakresie. W realizacji wielu standardów zwraca uwagę tzw. „wartość dodana” – działalność innowacyjna w zakresie wzbogacania oferty kształcenia i metod weryfikacji procesu nauczania, jego umiędzynarodowienia oraz wiązania badań naukowych z dydaktyką, wzbogacania form aktywności studenckiego ruchu naukowego. Docenić należy także współpracę z otoczeniem na rzecz doskonalenia jakości kształcenia, w tym z pracodawcami i włączenie praktyków w proces nauczania, w końcu promocję studiów politologicznych wśród młodzieży. Warto odnotować, że Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa zwyciężył w konkursie uczelni wielkopolskich i został wybrany jednym partnerem organizacyjnym podczas EURO 2012 w Poznaniu. Wydział więc nie tylko więc kształci specjalistów z marketingu i komunikowania, ale i wygrywa prestiżowe konkursy;
- IV. Co także ważne, Władze Wydziału myślą kategoriami „dnia jutrzejszego” – prowadzą prace związane z przygotowaniem się do reformy szkolnictwa wyższego i wdrożenia Krajowych Ram Kwalifikacji;
- V. Podczas spotkań i rozmów z Zespołem PKA kadra naukowo-dydaktyczna oraz studenci zarówno w siedzibie Wydziału, jak i zamiejscowych ośrodkach dydaktycznych wyrażali bardzo pozytywne opinie na temat warunków pracy i studiowania w ocenianej jednostce. Niejednokrotnie podkreślano także ważną rolę obecnego Dziekana w tworzeniu ośrodka politologicznego – poczynając od budowy obecnej siedziby poprzez utworzenie Wydziału do kierowania jego działalnością.
- VI. Podkreślano także rolę Wydziału w tworzeniu warunków i szansy na awans zawodowy młodzieży z rejonów, w których są usytuowane zamiejscowe ośrodki dydaktyczne. Wielu z młodych ludzi nie ukończyłoby studiów, gdyby nie ośrodki dydaktyczne. Kontakty Wydziału z środowiskiem lokalnym zdecydowanie wykraczały poza funkcje edukacyjne i kulturotwórcze. Sprzyjały one m.in. łamaniu barier materialnych w podjęciu studiów przez młodzież – poprzez tworzenie fundacji i innych form wsparcia.

W odpowiedzi na raport Władze Uczelni odniosły się do sformułowanych w Raporcie uwag przedstawiając dodatkowe informacje, wyjaśnienia i stosowne dokumenty, które uzasadniają zmianę oceny odnoszącej się do Planów studiów i programy nauczania.

Tabela nr 6.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania	X				